

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 13 • Perjantaina 15. heinäkuuta 2011

62. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 23 %)

Viimeinen kurkijokelainen

Agrologi Kalle Rahomäki Vantaan Hämeenkylässä, on saavuttanut kunnioitettavan sadan vuoden iän. Monipuolisen työelämän taakseen jättänyt Rahomäki on eläkkeelläkin ehtinyt olemaan jo 41 vuotta. Henkisesti vireänä ja fyysisesti hyväkuntoisena miehenä näyttäisi eläkevuosia jatkuvan vielä pitkään.

Kalle Rahomäki syntyi Kanta-Hämeen Lammilla 27.1.1911, pienviljelijäperheeseen. Perheessä oli kymmenen lasta, joista Kalle kaksoisveljensä kanssa edusti sisarusjoukon keskimmäistä osaa. Kallen ollessa vasta 7-vuotias perheenisä kuoli 52-vuotiaana keuhkokuumeeseen. Yksinhuoltaja-äidille se merkitsi tiukkaa aikaa ja lasten työhön ohjaamista heti kun kehityksen edellytykset sen mahdollistivat.

Käytyään kansakoulun oli Kallellakin edessä työelämän arki. Työpaikka tarjoutui aivan lähialueelta, Uno Sinkkilän maatilalta. Tilan isännästä muodostuikin nuorelle pojalle korvaava isähahmo. Uno Sinkkilän rohkaisemana Kalle Rahomäki aloitti maatalousopiskelun, jota isäntä osittain myös rahoitti.

Opiskelu alkoi Lepaan käytännöllis-tietopuolisessa maa-

Kalle Rahomäen satavuotispäivänä kymmenien onnitteluaadressien ja -sähkeiden tulva täytti kodin olohuoneen pöydän.

talouskoulussa 1928 ja jatkui vuosina 1930 – 1931 Orismalan Maanviljelyskoulussa. Sen jälkeen oli vuorossa 14 kuukauden mittainen asevelvollisuus Tampereen Rykmentissä, vuosina 1932–1933; palvelusaikaan sisältyi myös aliupseerikoulutus. Asevelvollisuuskauden jälkeen Kalle Rahomäki toimi ensin tilanhoitajana Iso-Lukkarin tilalla Lammilla ja sen jatkeeksi työnjohtajana samassa kunnassa Karhulan tilalla.

Syntyjään Kalle Rahomäki oli vanhempiensa sukunimen mukaisesti Grönroos, mutta vuonna 1932 hän, yhdessä veljensä kanssa muutti sukunimekseen Rahomäki.

*Syntymäpäiväön
nittelut 100-vuo-
tiaalle Kalle
Rahomäelle esitti
Agrologien Liiton
toiminnanjohtaja
Esko Lappalainen.*

Maatalousteknikoksi Kurkijoen Maatalousopistosta

Opistotasaisen maatalousopiskelun Kalle Rahomäki aloitti Kurkijoen Maatalousopistossa 10.1.1936. Kaksivuotisen opiston ensimmäisen vuosikurssin oppilaat asuivat koulun oppilasasuntolassa, mutta toisen vuosikurssin oppilaat joutuivat hankkimaan vuokra-asunnon lähialueen taloista. Asunnon saanti oli kuitenkin helppoa. Maatalousteknikoksi Rahomäki valmistui 21.12.1937. Agrologien Liiton tietojen mukaan hän on viimeinen elossa oleva Kurkijoelta valmistunut agrologi.

”Valmistuttuani maatalousteknikoksi aloitin työt Pohja-Yhtymän apulaistarkastajana, yhtiön Lappeen toimialueella”, Kalle Rahomäki kertoo.

Jatkuu sivulla 8

Tässä lehdessä

Hiitolan Pitäjäjuhlat lähestyvät

Niitä vietetään 6.-7.8.2011 perinteiseen tapaan Porissa. Juhlita tarkemmin seuraa vassa lehdessä sekä tässä lehdessä sivulla 3

Kotiseutu- matka on kokemus

Jollekin se voi myös jäädä viimeiseksi kokemukseksi, kuten voimme lukea Rastaat Haapavaaran kottara-raisen pesällä -kirjoituksesta, jossa yksi serkuksista sairastui matkalla ja menehtyi myöhemmin.

Ihanansurullisen matkakertomuksen voitte lukea keskiaukeamalta

Evakkopoika on päässyt eläkevaarina karjalaisuuden näköalapaikalle,

kirjoittaa Kurkijoki-Säätiön valtuuskunnan varapuheenjohtaja Haasteltiin ja Päätettiin – palstalla.

Hän valottaa toimintaan kuuluvia monenlaisia tehtäviä ja yhteistyökuvioita rajan tällä ja tuolla puolen sivu 9

Hiitolan Pitäjäjuhlat

6.-7.8. Porissa

Kurkijokelaisten 65. Pitäjäjuhlat 13.-14.8. Loimaalla

*Toimitus on avoinna
tiistaisin ja torstaisin klo 9-14.*

**Seuraavat lehdet ilmestyvät
15.7., 29.7., 12.8. ja 26.8.**

Uteliaisuus on hyvä syy

Hiitolaiset ja kurkijokelaiset valmistautuvat kesän kohokohtaan – Pitäjäjuhlisiin. Vuosi vuoden jälkeen uskolliset kokoontuvat tapaamiseen.

Entä ne ”uskottomat”, jotka pistäytyvät silloin tällöin tai arkailevat tulemistaan ajatellen – olenko oikea kurkijokelainen /hiitolainen.

Kummatkin juhlat ovat kaikille avoimet, myös niille, joiden juuret ovat jossakin aivan muualla. Uteliaisuuskin on hyvä syy tulla juhlimaan.

Kaikki, joita asia kiinnostaa ovat oikeita karjalaisia - ainakin mieleltään jos ei juuriltaan. Viime lehdessä Kurkijoki-Säätiön stipendiaatti Eevastiina Haavisto nimitti itseään kolmen vartin kurkijokelaiseksi, vielä kun menemme jonkun vuoden eteenpäin, joudumme laskemaan ”kurkijokelaisuusasteen” minuuteissa, vartti on jo liikaa.

Pitäisikö miettiä – ei niinkään sitä astetta – vaan mitä annettavaa karjalaisuudella on tänään täällä. Mitkä ovat ne perusasiat, jotka luovat karjalaisuuden, kurkijokelaisuuden, hiitolaisuuden? Perinteet siirtyvät sukupolvelta toiselle. Onko enää niitä henkilöitä, jotka tietoisesti siirtävät sitä?

Oli ilo huomata, että Karjalaisten Kesäjuhlien myyntikojuista löytyi nuoria myyjiä, jotka ammensivat tuotteidensa mallit perinteestä. Viime kesänä Kurkijokelaisten Pitäjäjuhlilla nuorten bändi esitti uusia tekemiään Karjala-aiheisia lauluja.

Karjalaisuus muuttuu vuosien myötä uuteen kuosiin, uusiin sanoihin ja säveliin, mutta se pysyy!

Helena Sulavuori

Kuolleita

Rakas isämme,
poikamme ja veljemme

**Jukka Ilmari
RASTAS**

* 26.1.1963 Loimaalla
† 13.6.2011 Töölön sairaalassa,
Kurkijoelta palattaessa

Lähdit aamulla hiljaa taivaan kotihin.
Työpäiväsi pitkä päättyi,
kätet ahkerat levätä saa.
Muistosi meitä aina tiellämme lohduttaa

Rakasta isää ikävöiden
Nina, Milla, Minttu ja Malla

Olen ainoastaan muuttanut viereiseen
huoneeseen.
merkitsemme toisillemme edelleen mitä
olimme.
Kutsukaa minua samoin kuin ennenkin,
älkää puhuko minusta surullisin sävyin.
Naurakaa edelleen samoille asioille,
joille naurimme yhdessä.
Rukoilkaa, hymyilkää, ajatelkaa itseänne.
Rukoilkaa puolestani.
Elämä jatkuu emmallaan,
yhteys ei ole katkennut.
Odotan teitä, en ole kaukana,
vain tien päässä.
Kaikki on hyvin.

Rakkaudella äiti ja isä

**Olli-Pekka, Sirpa, Mikko ja Ville
Veli-Matti, Anuliisa, Joe ja Joona
Sukulauset ja ystävät**

Siunaus toimitettu 1.7.2011.
Lämpimät kiitokset osanotosta suureen suruumme.

Muistettavaa

Kalakurjet, onkikilpailut Paraisilla lauantaina 30.7. klo 9-13. Paikat arvotaan. Linja-auto aikataulu: Virttaa Matka-Viitala klo 6.00, Kurakorvent. klo 6.10, Hirvihovin pysäkki klo 6.20, Hirvikosken apteekki klo 6.25, ST 1 Loimaa klo 6.30, Oripää Shell klo 7.25, Riihikoski Lankkistent. klo 7.35. Kilpailun jälkeen nautitaan Kalakurkien tarjoamat makkarat ja kahvit.

Hiitolan Pitäjäseuran järjestämä **Kesäretki** 10.9. Tehdään risteily perinnelaiva Ihanalla. Lähtö bussilla Porista klo 9 Lahtakariin, josta risteily klo 10-14. Sitovat ilmoittautumiset ja lisätietoja Raija p. 040 5387401 (retki täyttyy ilmoittautumisjärjestyksessä, paikkoja 45).

Satu-runo

Siskoskin saisi olla myös
jonka kanssa sitten jätelöä
syön.
Vähän isompi kuin veli tuo
joka aina vaan maitoa juo.

”Hoitotäti”

- Satun mummo ja ukko on
Kurkijoelta

Nimi-päivät

Heinäkuu
viikko 28

15 pe Rauni, Rauna
16 la Reino
17 su Ossi, Ossian

viikko 29

18 ma Riikka
19 ti Sari, Saara, Sara,
Salla, Salli
20 ke Marketta, Maarit,
Reetta, Reeta,
Maaret, Margareeta
Johanna, Hanna,
Jenni, Jenna, Jonna,
Hannele, Hanne,
Joanna
22 pe Leena, Matleena,
Leeni, Lenita
23 la Olga, Oili
24 su Kristiina, Tiina,
Kirsti, Kirsi, Krista,
Kiia, Tinja

viikko 30

25 ma Jaakko, Jaakob, Jimi,
Jaakoppi
26 ti Martta
27 ke Unikeonpäivä, Heidi
28 to Atso

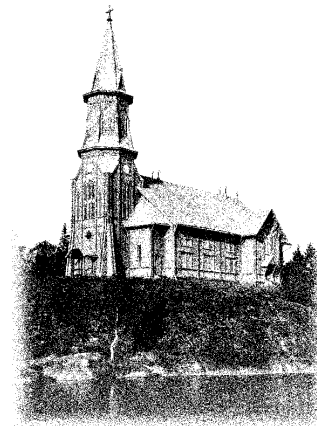
Korjaus

Turku näytti retkeläisille parastaan

Turku näytti retkeläisille parastaan - jutussa viime lehdessä ylimmäisessä kuvatekstissä mainittu Eila Kähvän nimi on virheellinen. Oikea nimi on **Eila Kirjava** (seisoo kuvan keskellä vaaleassa housupuvussa).

Kulkijoita Karjalaisella torilla s.7 kirjoituksessa viime lehdessä oli Aht-Jalmar Pakkasen kirjoittama Oodi ristinpuulle mainitaan Lumivaaraa Kumolan Räk-mäkkeä, oikea paikka olisi: Lumivaaraa Kumolan Räk-mäkkeä.

Hartaus sunnuntaille
17.7.2011

Uutta näkökykyä

Millaisten silmälasien läpi katsot maailmaa? Oletko iloinen optimisti vai synkeä pessimisti? Onhan nimittäin niin, että vaikka maailma ympärillämme olisi millainen tahansa, paljon omasta onnen kokemuksesta syntyy myönteisestä asenteesta. Tarvitaan siis kykyä nähdä hankalissakin asioissa jotain hyvää.

Maailman konfliktit syntyvät todellisista tai kuvitelluista oikeutuksista saada jossain asiassa hyvitys. Usein ne kuitenkin muuttuvat vaatimuksiksi kostosta. Ei haluta nähdä vastapuolella mitään hyvää. Oma loukattu ylpeys tai koettu väärä peittää alleen kaiken muun. Seurauksena on kierre, jossa koko elämä muuttuu taisteluksi.

Peiliin katsominen auttaisi huomaamaan, että en itse ole sen parempi kuin toinenkaan. Peili paljastaa totuuden. Kuvaannollisen peilin Jeesus asetti hämääjilleen, kun hän sanoi: "Se teistä, joka ei ole tehnyt syntiä, heittäköön ensimmäisen kiven." Eipä yksikään kivi lentänyt, sen verran rehellisiä kuulijat olivat. Vaikka harmittaahan tuo, että näkee itsensä oikeassa valossa, siis virheellisenä olentona.

Edelleen on voimassa kahdeksannen käskyn selitys, jonka mukaan meidän tulee ajatella ja puhua lähimmäisestämme hyvää ja selittää kaikki parhain päin. Kristillinen usko ei ylläty vaatimaan rangaistuksia, vaan rohkaisee antamaan anteeksi ja näkemään toisessa hyvää. Tämä pitäisi panna käytäntöön niin arkisissa ihmissuhteissa kuin ihmisryhmien tai valtioiden välisissä ristiriidoissa.

Paljon on meistä itsestämme kiinni, asenteistamme. Mutta viime kädessä kysymys on syy- ja seuraussuhteesta. Koska Jumala on armahtanut meitä ihmisiä, tulee meidänkin armahtaa toinen toistamme. Asennemuutos vapauttaa meissä paljon sidottua voimavaraa. Kielteisyydestä myönteisyyteen, vaatimuksista armollisuuteen. Siispä nyt on juuri oikea hetki panna silmälasit vaihtoon!

Juha Lassila

Juha Lassila toimii Aalto-yliopiston
Otaniemen kampuspappina.

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Jaakko Taitonen (pj.), Raija Laaksonen,
Marjaliisa Laine, ja Leena Virtanen
Päätoimittaja: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja torstaisin klo 9–14
puh. 050-521 3336, toimitus@kurkijoki.fi

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäkseen ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri ..... 70 senttiä/mm + alv 23 %
Mustavalko ..... 50 senttiä/mm + alv 23 %

Säännöillisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi ..... 39 euroa
6 kk ..... 23 euroa
Pohjoismaat ..... 44 euroa
Muualle ..... 52 euroa
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

Kaipuu saa näkyä

**KAIKKI KIVITYÖT
PALVELEMME**
Ma - Pe 9 - 17

LOIMAAN KIVI

KIVICENTER

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 0207 909 263

Onks tietoo KYSYMYKSET

1. Mikä on Helsingissä sijaitsevan Urho Kekkosen kadun aikaisempi nimi?
2. Mikä maa tunnetaan kahvikulutuksen kärkimaana?
3. Millä kansainvälisellä nimellä tunnetaan polkumyynti?
4. Montako metriä on yksi virsta?
5. Kuinka paljon asukkaita on Vatikaanivaltiossa?
6. Missä on silta nimeltä Jätkänynttilä?
7. Kuinka pitkä on Kemijoki?
8. Mikä joki kulkee Joensuun kaupungin läpi?
9. Minkä suuren järven vettä Syväri tuo Laatokkaan?
10. Missä pidetään vuosittain Munamarkkinat?

15.7. Minä tunnustin sinulle syntini, en salannut pa-hoja tekojani. Minä sa-noin: "Tunnustan syntini Herralle." Sinä annoit anteeksi pahat tekoni, otit pois syntieni taakan. Ps. 32:5

16.7. "Minä opetan sinua", sanoo Herra, "minä osoi-tan sinulle oikean tien. Minä neuvon sinua, kat-seeni seuraa askeleitasi." Ps. 32:8

17.7. Jeesus sanoo: "Mene, äläkä enää tee syntiä." Joh. 8:11

Virsi 453:1 Kivi onko kourassani, joku langennut jos on? Jäädyttääkö katsettani kylmä viima tuomion? Kuka meistä syyllisistä pystyy muita mittaamaan? Tilille myös asenteista meidät kaikki kutsutaan.

18.7. Minä luotan sinun armoosi, saan iloita sinun avustasi. Ps. 13:6

19.7. Herra, kuinka kauan? Oletko unohtanut minut iäksi? Kuinka kauan peitit minulta kasvosi? Ps. 13:2

20.7. Etkö ymmärrä, että Jumalan hyvyys johtaa sinut kääntymiseen? Room. 2:4

21.7. Jokainen polvi on not-kistuva Herran edessä ja jokainen kieli on ylistävä

Jumalaa. Room. 14:11

22.7. Minä laulan kiitosta Herralle, hän pitää minusta huolen. Ps. 13:6

23.7. Tuomitessasi toisen julistat tuomion myös itsellesi, koska sinä, toisen tuomitsija, teet itse samoja tekoja. Room. 2:1

24.7. Jeesus sanoi Pietarille: "Sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan kirkkoni. Sitä eivät tuonelan portit voita. Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet." Matt. 16:18-19 Virsi 164:1 On Kristus kirkon Herra, sen luoja ainoa, hän Hengen sille antaa vedellä, sanalla. Maan alhoista sen etsi hän morsiamekseen ja osti kuolemallaan iäksi itselleen.

25.7. Kuinka ihanat ovat vuorilla ilosanoman tuojan askelet! Hän ilmoittaa rauhan tulon, tuo suuren ilosanoman. Jes. 52:7

26.7. Herra puhui Hesekielille: "Minä lähetän sinut ihmisten luo, joilla on kovat kasvot ja taipumaton sydän. Sinun tulee sanoa heille: "Näin sanoo Herra Jumala." Hes. 2:4

27.7. Te olette kiviä siinä rakennuksessa, jonka perustuksena ovat apostolit ja profeetat ja jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus. Ef. 2:20

28.7. Heidän äänensä on kaikunut kaikkialle, heidän sanansa maan ääriin asti. Room. 10:18

Perinnekesä

Tärkein karjalainen perinteeni, mikä se voisi olla? Miten ylipäätään voi verrata keskenään niinkin erilaisia asioita kuin murre, mummon piirakat tai pääsiäisen virpomisvihdat?

Voisiko kysymyksen asettaa toisin? Auttaisiko, jos miettisi, mitä ilman ei voisi olla, tai mitä opettaisi lapsilleen tai lapsenlapsilleen? Voiko ylipäätään poimia vain yhden perinteen?

Joskus kysymykset ovat tärkeämpiä kuin vastaukset, niin tässäkin. Tai sitten vastaukseksi riittää, että huomaa perinteiden olevan tärkeitä. Jotkut niistä voivat olla niin tuttuja ja kotoisia, ettei niiden ainutlaatuisuutta edes huomaa.

Minulle kävi niin lapsuuden herkun, perunavellin, kanssa. Keitin sitä Länsi-Suomessa kasvaneelle miehelleni, jolle se oli aivan tuntematonta. Arkipäiväinen tapa olikin osa omaa perinnettä, joka oli vierasta siihen, että jollen minä keittä perheelleni perunavelliä, katkeaa taas yksi elävän perinteen ketju.

Kenellä siis on perinteitä ja mitkä niistä ovat arvokkaita? Vastaus onkin helppo. Jokaisella on perinteitä ja jokainen niistä voi olla arvokas.

Jokaiselle on myös mahdollista säilyttää perinteitä ja viedä niitä eteenpäin. Kukin voi myös valita oman

tapansa tehdä niin. Museot auttavat keräämällä tietoa talteen, mutta parhaiten perinteet siirtyvät arjessa. Perinteen säilyttämiseen voi riittää, että tekee niinkin yksinkertaisia asioita kuin mato-ongen tai keittää velliä yhdessä lasten, sukulaisten tai ystävien kanssa.

Kesä onkin hyvää aikaa tavata sukulaisia ja muistutella mieleen, mitä niitä perinteitä nyt olikaan. Aikaa voisi löytyä myös perinteisten asioiden tekemiseen. Ranta-kalaa, muurinpohjallettuja ja pannukahvia, olisiko siinä eväät perinteiseen kesäpäivään?

Kesäterveisin,
Niina Lehmusjärvi
Perinne eläväksi -hankkeen projektipäällikkö

Hiitolajuhlien vakioesiintyjiin kuuluu omista joukoista koottu lauluryhmä Evakot. Jälkikasvukin haluaa saada lavakokemusta.

Hiitolan pitäjäjuhlat perinteiseen tapaan

Hiitolan pitäjäjuhlat järjestetään Porissa 6.-7.8.2011 viime vuosina hyväksi koettuun tapaan yhteistyössä Hiitola-säätiön ja Hiitolan Pitäjaseuran kanssa. Juhlien ajankodaksi on vakiintunut elokuun ensimmäinen viikonvaihe ja juhlapaikaksi Kauppaoppilaitos (Luvianpuistokatu 1).

Juhlapuhuja, hiitolaisjuurinen diplomi-insinööri Jukka Viinanen oli työurallaan merkittävä suomalainen yritysjohtaja. Hän toimi Neste Oy:n toimitusjohtajana vuosina 1973–1999 ja Orion Oyj:n pääjohtajana vuodesta 2000. Jukka Viinaselle myönnettiin vuorineuvoksen arvonimi kesäkuussa 2007. Vuorineuvos Viinanen siirtyi eläkkeelle Orion Oyj:n johdosta 60-vuotiaana helmikuussa 2008.

Jukka Viinanen syntyi samana vuonna (1948) jona isä, entinen aktiiviupseeri, Pauli Viinanen osti Konevalmistamo Oy:n. Sotilasuransa jälkeen isä Viinanen elätti perheensä, johon kuului Jukan lisäksi isovelji Iiro ja kotia hoitamaan jäänyt äiti, sairaanhoitaja

Eila o.s. Jokela, myymällä Emännän apu -nimistä pyykinpesukonetta 1950-luvun lopulle saakka.

Juuret Hiitolassa -puheenpuheen sunnuntain pääjuhlassa käyttää DI Kaija Pöysti. Kaiken muun toimintansa ohella hän pyörittää sisarensa Eijan kanssa vanhempiensa Ensio ja Meeri Pöystin vuonna 1956 perustetun vaatetusalan yrityksen toimintaa.

Perinteitä noudattaen järjestää Hiitola-säätiö lauantaina seminaarin. Tämän vuoden aiheena on sukututkimus. Harri Kekin johdolla käydään läpi Hiitolan sukua. Edellisten vuosien tapaan seminaarissa on kahvitarjoilu ja tilaisuuteen on vapaa pääsy.

Sekä lauantaina että sunnuntaina kello 11–16 on mahdollista tutustua Satakunnan museon näyttelyyn, missä on esillä Hiitolasta evakuoituja tavaroita. Myös Kaija Pöystin kasvitaulut ovat vieraiden ihasteltavissa Kauppaoppilaitoksen tiloissa.

Sunnuntai alkaa messulla Teljän kirkossa sekä n. klo

kokenut lavaesiintyjä, sillä hän harrastaa myös näyttelemistä

Kokemusta esiintymisestä on myös karjalaisella Evakot lauluryhmällä, jotka esittävät muutaman tilanteeseen istuvan kappaleen ohjelman loppuosassa ennen päätössanoja.

Kullervo Huppunen

Kotikoivun juurella.

20-vuotta on kulunut siitä, kun äitini ja tätini pääsivät ensimmäistä kertaa käymään synnyinseudullaan Hiitolassa. Vietimme ikimuistoisen päivän Nehvolan kylässä kotiseutumatkoja muistellen. Juhlan kunniaksi tätini Raija Laaksonen ja Airi Vihavainen sekä äitini Terttu Ketola pukivat ylleen Tuuterin kansallispuvut.

Kurkijoen Lopotissa.

Kuvat: Pia Ketola

Matkaseurue varmistamassa, että suvun esivanhempien ainoa Hiitolan hautausmaalta löytynyt kivi on yhä tallella (nojaa venäläishaudan aitaan). Kuvassa vasemmalta Kaj Sjöberg, Marjatta Kolehmainen, Tyyne Sjöberg, Sinikka Hannukainen, Anne Hannukainen, Eeva Österberg, Oiva Hannukainen, Bertel Österberg ja Bengt Sjöberg. Kuvasta puuttuvat Eeva ja Martti Hannukainen, Heikki Kolehmainen ja Raimo Hannukainen.

Jälleen kotiseudulla – Hannukaisten sukuseura Hiitolassa

Ei kevättä ilman Karjalan matkaa – matkaa sinne, missä ovat suvun ikaikaiset asuinsijat, mutta mikä tuntuu olevan yhä peruuttamattomammin saavuttamattomissa. Tällä kertaa matkan toteutuminen olikin hetken vaakalaudalla, sillä eri syistä osallistujien määrä laski melko pieneksi. Matkan sisältöä muuttamalla ketjuun ei tullut kuitenkaan katkosta.

Mukana oli pääosin vanha ydinjoukko, 13 henkilöä, joka on tehnyt näitä matkoja vuosikaudet. He ovatkin sitten todellisia suvun historiasta ja perinteistä kiinnostuneita sukuseuran jäseniä. Miellyttävänä poikkeuksena oli kirjoittajan vaasalainen pikkuserkku, joka oli nyt toista kertaa yrittämässä pääsyä mm. mummonsa kotipaikalle. Viime keväänä käynti ei onnistunut rajavyöhykeluvan epäämisen vuoksi.

Matkaseurueemme jäsenten nykyiset asuinsi-

jat ovat ruotsinkielisellä Pohjanmaalla, Keski-Suomessa, Satakunnassa ja Etelä-Karjalassa, siis suhteellisen laajalla alueella. Aamuyöllä Kankaanpäästä lähtenyt, Lappeenrannan ja Nuijamaan kautta kulkenut bussi saapui illan suussa Pyhäjärven Musakkaan, josta on tullut yhteisten matkojemme kantapaikka majoituslaitoksena. Musakan Antin hoivissa olemme saaneet aina olla kuin kotona, palvelut hoituvat ja viihtyisä ympäristö järjvimaismineen on aina rauhoittava kokemus.

Kaikki meistä eivät kuitenkaan rauhoittuneet pitkän ajomatkan jälkeen. Martti Hannukainen halusi käydä vielä illalla Kaukolassa, jossa hänen vanhempansa ja isovanhempansa ovat asuneet ennen sotia.

Ennakkoon oli jo tiedossa, että Kaukolan hautausmaa oli kokenut kovia viime syksyn myrskyissä. Myrsky oli kaatanut puita ja muuttanut radikaalisti maisemaa

myös Martin kotimaisemis-
sa Liinamaan kylässä. Seurue ei päässytäkään Martin vanhempien kotipaikalle.

Välillä auto juuttui pehmenneeseen tiehen. Onneksi mummolan entiselle sijaintipaikalle päästiin jättämään terveiset. Samoin Kaukolan hautausmaalla päästiin käymään, vaikka sielläkin syysmyrskyn tuhojäljet ovat vielä suurelta osin korjaamatta.

Rajavyöhykkeellä työlaitoksessa

Aamulla suuntasimme kohti Hiitolaa. Liikenneoitisijällä oli hallussaan rajavyöhykkeelle pääsyyn oikeuttava lupa-asiakirja. Jännittyneinä odotimme, miten meidän käy saapuessamme raja-vyöhykkeen puomille. Meillä oli karvaita muistoja joiltakin aikaisemmilta käynneiltä, jolloin puomi pysyi suljettuna.

Vartiomies tutki paperinippua, teki jonkin kysymyksen. Yritimme vastata

elekielellä ja parilla venäjän sanalla minkä jälkeen hän meni puhelimeen. Seurasimme vartiohenkilöstön toimintaa rystyset valkoisina istuimen reunaa puristaten. Puhelu päättyi. Hymy levisi vartiomiehen kasvoille, puomi nousi. Saimme jatkaa matkaa, jopa ilman rajaviranomaisen seuraa.

Olimme mielissämme erityisesti pikkuserkkuni Kaj Sjöbergin puolesta, joka nyt ensi kertaa pääsi käymään isovanhempiensa ja muidenkin lähisukulaisensa entisissä asuinmaissa Karjalan Työlaitoksen ja Kokkolanjoen välisellä alueella.

Ajoimme Työlaitoksen piha-alueelle. Laitos liittyy joidenkin suvun jäsenten historiaan, heitä on ollut siellä ennen sotia töissä, ei suinkaan sakkovankeina. Laitoksen vieressä on sijainnut myös, nyt jo purettu, Hömmön koulu, jota mm. äitini, hänen veljensä ja heidän serkkunsa ovat käyneet

1930-luvulla. Työlaitoksen entisistä rakennuksista useat ovat edelleen pystyssä ja uudessa käytössä. Niiden rinnalle on aivan viime vuosina pystytetty uusi koulu purettu Hömmön koulun toiminnan jatkajaksi.

Tutkailtuamme hetken Työlaitoksen ympäristöä ja nykyistä elämää lähdimme kohti Aleksi ja Tiina Runosen (Hannukainen) entistä kotipaikkaa.

Kaj'ta lukuun ottamatta paikka oli meille kaikille tuttu, mutta siitä huolimatta oli tunteikasta palata taas kerran paikalle, joka oli joskus ollut täynnä elämää, työntekoa ja lasten leikkijä. Päärakennuksen paikan osoittivat maahan sortuneen savupiipun ja leivinuunin tiilien muodostama keko. Tyyne kävi tarkastelemassa vanhoja leikkipaikkojaan pihapiirin ulkopuolella; kalliota, joilla hän oli pikkutyttönä kiipeillyt. On helppoa, vai onko täydellisesti sittenkään, ymmärtää sitä kaipuuta, jota kokee ihminen, jolta on riistetty mahdollisuus vapaasti ja ilman viranomaislupia vierailla lapsuutensa kotimaisemissa.

Myrskytuhot pääosin korjaamatta

Monet muistot olisivat olleet vielä kertaamatta, mutta vielä oli ”pyhiä” paikkoja käymättä ja aikaa vain rajallisesti käytettävissä. Niinpä lähdimme pienemmällä joukolla jatkamaan matkaamme kohti Kokkolanjoen rantaa, jossa isovanhempamme tai isovanhempamme ovat asuneet. Matka muodostui tavanomaista hankalammaksi. Maastoitse olemme ”mummolaan” aina menneet, mutta viime syksyn myrsky oli kaatanut tällekin taipaleelle runsaasti puita, joita jouduimme kiertämään, ylittämään tai jopa alittamaan.

Perille pääsimme ja entisen päärakennuksen paikka löytyi. Huolestuneina panimme merkille, kuinka entinen laaja peltoaukea on viime vuosina alkanut taimitua. Pellon reuna-alueet ovat jo aikaisemminkin vesakoituneet, mutta nyt nuortapuustoa on myös aiemmin

avoimilla alueilla. Me emme voi asialle mitään, mutta tuleva kehitys näyttää ikävältä meidän näkökulmastamme.

Harmistusta tuntien jatkoimme matkaa Kokkolanjoen rantapenkereelle. Ennen niin puhdasvetinen ja kalaisa joki on nykyisin sameavetinen ja savinen. Mikään ei ole kuten ennen, jolloin esivanhempamme asuivat näillä alueilla. Olimme iloisia, että saimme olla jälleen täällä, muistojen kotimaisemissa. Minäkin, Satakunnassa syntynyt!

Jatkoimme Hömmön entisen koulun raunioille. Koulun nykytila täytyi kuvata, jotta äidille ja muille sukulaisille voi osoittaa, missä tilassa heidän entinen opinajonsa on nykyisin. Muistorikkaasta rakennuksesta on vain perustus ja vähän purkujätettä jäljellä. Tärkeätä on kuitenkin, että alueella on uusi koulu ja siihen uusia oppilaita. Elämä kylässä jatkuu.

Takaisin Ilmeen tielle ja sitä edelleen Ilmeen suuntaan ja kohti Heponiemeä, jossa Oiva, Sinikka ja minä hyppäsimme autosta tarkoituksenamme käydä ”pikaisesti” Härkämäessä sekä Oivan syntymäkodin että hänen isänsä veljen perheen entisen kotitalon paikoilla. Pian totesimme kuinka luonnehdinta ”pikaisesti” osoittautui totaalisesti virheelliseksi. Myrsky oli täälläkin kaatanut ja katkonut puuta maahan ristin rastiin ja eteneminen oli tosi hidasta. Eikä valitulla reitillä ollut paljonkaan mahdollisuuksia esteiden kiertämisen. Sinnikkäästi jatkoimme eteenpäin, Oivan mieleen ei tullut ajatustakaan kääntyä takaisin. Meille miehille kiipeileminen runkojen yli ja runkoja pitkin oli helpompaa kuin Sinikalle, jolle mm. jalkojen fyysiset mitat aiheuttivat enemmän etenemisongelmia. Sinikka osoitti taistelijan lahjansa ja jatkoi sinnikkäästi mukana Oivan välillä avustaessa. Pääsimme Ilmeen joen rantaan. Jokea seuraten kuljimme entiselle, nyt täysin metsittyneelle pellolle, sitä seuraten Oivan synnyinkodin

Jatkuu seur. siv.

Aleksi ja Tiina Runosen jälkipolvia Runosen entisen talon paikalla Hiitolan Hömmössä. Edessä Aleksi ja Tiinan tytär Tyyne, aviomies Bengt piilottelee hänen selkäänsä takana. Takana oikealla heidän poikansa Kaj. Takana keskellä Eeva Österberg ja vasemmalla Heikki Kolehmainen.

Myrskyn kaatamat puut hidastivat huomattavasti matkaa Oiva Hannukaisen synnyinkodin paikalle Hiitolan Heponiemen Härkämäessä. Kuvassa Oiva Hannukainen ja takaa pilkistää Sinikka-puolison hahmo. Välillä puun runkoa pitkin matkan teko sujui paremmin kuin maan pinnalla.

Kaukaisin kalamatkani

Kalamatka Californian lahdella

Oli aikainen aamu Muleden kaupungissa Meksikossa. Vuosi 1975 oli loppumassa. Ilkan kuolemasta oli kulunut vuosi ja perheemme oli saanut kutsun vierailla Ilkan vaihto-oppilasperheessä.

Olimme Californiassa joulun ja joulun jälkeen menimme Meksikoon ystäviemme Lawlereiden vieraiksi heidän Meksikon asunnolleen Muledeen.

Mulede oli pieni kaupunki Californianlahden rannalla. Nykyaikaiset palvelut kaupungista puuttuivat. Siellä oli esimerkiksi vain kaksi puhelinta koko kaupungissa.

Olimme muutaman päivän ystäviemme vieraana ja päätimme tehdä kalastusmatkan Uuden Vuoden päivän kunniaksi, jos vain sää sallii. Edellisten päivien myrsky oli laantunut ja kalat odottivat pyytäjiään.

Ross oli tilannut meksikolaisen autokuskin vieämään meidät satamaan. Auto tuli ajallaan. Se oli pieni kuorma-auto. Tyttäreemme Sirkku meni koppiin ja me muut, Helena, Ross ja minä lavalle. Niin lähdettiin. Pian me lavalla olijat huomasimme, että kuskillamme oli pullo mukanaan. Hän otti silloin tällöin naukun ja ystävällisesti tarjosi 14-vuotiaalle Sirkullekin. Kerran Ross huomasi, että kuskimme ajoi yhdensuuntaista katuja vastavirtaan. Satamaan päästiin kuitenkin kolhuitta.

Satamassa meitä odotti kalastusvene. Siirryimme veneeseen ja pian sen keula suunnattiin Californian lahden ulapalle. satamassa oli melko tyyntä, mutta ulapalla oli eilisen myrskyn jälkeen vielä aikamoiset mainingit, jotka keinuttivat kalastusvenettä aikalailia.

Ross ja meriahven.

Aarne, Ross ja kalasaalista

Kun oli ajettu mainingeissa puolisen tuntia, alkoi Helenasta tuntua, että vene ei ole oikea paikka hänelle. Merisairaus oli iskenyt häneen. Ei voitu takaisinkaan kääntyä, kun vasta olimme saapumassa kalastuspaikalle, Sirkkukaan ei tuntenut oloaan kovin hyväksi, mutta sanoi pärjäävänsä. Helena joutui menemään veneen vessaan oksentelemaan. Ross lohdutteli Helenaa sanoen: ”Sinä pelkää, että Sinä kuolet. Mutta et sinä tähän kuole.”

Kalastus alkoi. Saalista-kin tuli. Meriahvenet tunsin, mutta saimme monia sellaisia kaloja, joista minulla ei ollut ”harmainta aavistusta”, mitä ne olivat. Noissa dioissa on muutamia saamiamme kaloja. Kuten kuvista näkyy, eivät ne ihan ”sintejäkään” olleet.

Helena tunsu itsensä niin sairaaksi, että päätimme lopettaa kalastuksemme ja palata satamaan tukevalle maankamaralle. Helenan merisairaus ei ollutkaan pikku juttu, sillä hän oli koko seuraavan päivän vuoteessa, mutta vähitellen hän siitä toipui.

Tämä kalamatka on ollut kaukaisin kalastusreissu, jonka olen tehnyt, mutta suurimman kalan olen saanut Norjan mereltä.

Muleden majakka Californian lahdella.

Aarne Heinonen

Saalista Muleden satamassa.

Jatkoa ed. siv.

din paikalle, jonka osoitti romahtaneen savupiipun ja uunin tiilistä muodostunut kumpu.

Oiva muisteli äitinsä kertomaa kuvausta paikasta ja pihapiiristä. Omia muistikuvia hänellä ei ole, sillä hän on syntynyt jatkosodan aikana v. 1943. Jatkoimme 100 metrin päähän ”naapurin”, jossa ennen sotia asui Oivan sedän Juhon, ”Jussin”, perhe. Muistelimme, miten tästä pihapiiristä joitakin vuosia sitten kannoimme miehissä pois

sinne jääneen vanhan hevosvetoisen auran, ”vältin”. Paikat tuli taas dokumentoitua sähköiseen muotoon ja oli paluumatkan alkoi. Sama kaatuneiden puiden kaaos oli jälleen edessä, kunnes pääsimme harjujen väliseen jontkaan, jossa ei ollut kaatuneita puita. Täältä pääsimme edelleen vanhaan hakkuuaukkoon, jouduimme kiertämään ja tulimme tielle kilometrin päähän lähtöpaikasta.

Autolla odottaneet olivat olleet huolissaan viipymisestäämme, koska ylitimme reippaasti ilmoittamamme

aikataulun. Hehän eivät tienneet kohtaamistamme vaikeuksista.

Hiitolan hautausmaalla poikkesimme muistelemassa menneitä sukupolvia. Tarkistimme ovatko suvun jäsenten alkuperäisiltä hautapaikoilta irrotetut kivi ja kaksi rautaristää vielä tallella. Tallella olivat ja näin saatoimme rauhoittuneina jatkaa paluumatkaa.

Miten nuorempia sukupolvia mukaan?

Pyhäjärvellä saunoimme kunnolla. Illalla kokoon-

nuimme vielä ”Antin hovissa” kertaamassa matkan antia ja pohtimaan, miten mm. kotiseutumatkoja voitaisiin jatkaa ja kehittää. 10 – 20 vuoden takainen alkuinnostus on mennyt ohi. Monet täällä syntyneet ovat siirtyneet ajasta ikuisuuteen tai eivät jaksa matkustaa pitkiä matkoja ja liikkua maastossa. Miten saisimme suvun toisen ja kolmannen polven edustajat mukaan matkoille? Siinä kysymys, jota sukuseuran johtokunta joutuu miettimään.

Toinen tärkeä kysymys on kaikkien sukuhaarojen

saaminen kattavammin mukaan sukuseuratoimintaan ja yhteisille matkoille, tämän matkan osallistujat olivat yhdestä sukuhaarasta. Näiden matkojen eräs tärkeimmistä anneista kotiseuduilla käynnin lisäksi on yhdessä oleminen ja yhteyden pitäminen sukulaisiin. Normaaliassa vuoden kierrossa on harvoin tilaisuuksia koontua suuremmalla joukolla yhteen, kertoa kuulumisia ja tutustua syvemmin sukulaisiin. Yhteisten matkojen lisäksi monesti vain suukokoukset ja -juhl

tarjoavat tähän mahdollisuuden.

Paluumatkalla poikkesimme Viipuriin tekemään ”pakolliset” ostokset kaupahallissa ja torin lähiympäristön liikkeissä. Rajan ylitimme jälleen Nuijamaalla. Venäjän raja-asemalla muodollisuudet sujuivat tällä kertaa sujuvasti, kuten menomat kallakin.

Kaikkia matkalle osallistuneita sekä matkamme järjestäjiä kiittäen.

*Raimo Hannukainen
sukuseuran puheenjohtaja*

Serkkumme Jukka poistui joukostamme 13.6.2011. Viimeiset päivät hän vietti onnellisena läheisten kanssa serkkumatalla Karjalassa Kurkijoella.

Idea syntyi Olli-Pekka Rastaan käydessä v. 2010 ensimmäistä kertaa Kurkijoella ja Haapavaaralla, josta löysi isovanhempamme Ida ja Juho Rastaan kivijalat, melkein sattumalta. Mukana ollut saman kylän mies, kävelevä tietosanakirja Vepsän Eino sanoi, että tässä se jossakin on O-P:n seisossa pellon keskellä, pettymys oli valtava kun ei kävelystä huolimatta löytänyt paikkaa.

Luonto kutsui, meni puiden suojaan toimittamaan asiaansa. Ajatteli, että siinäkin hieno talon paikka, samalla huomasi kivijalat ja rupesi hakemaan samppanjapulloa, jonka hänen vanhempansa Veikko ja Ritva Rastas sekä setä Erkki Rastas vaimonsa Kaisun kanssa olivat jättäneet 90-luvulla merkeiksi käydessään siellä. Pullo löytyi, soitti heti isälleen ja kertoi kuulumiset sekä sen, että olo on helppotunut ja tosi onnellinen.

Olli-Pekka toimi johtajana ja järjesti v. 2011 serkkumatkan, matkalla olivat Jukka Rastas, Seppo Rastas, kirjoittaja Leena Grönroos (Rastas), Markku Rastas ja toinen pojista Mika Rastas, Tuula Töyry (Rastas) sekä useat puoliset. Lisäksi mukana oli muistakin kylistä jälkipolvia kivijalkamatkalta, yht. 26 henkilöä.

”pilvinenkin päivä voi olla aurinkoinen jos ihmisellä on valoisa luonne”

Parhaaksemme saimme mukaan tosi ammattilaiset Venäjän kotiseutumatkailussa kun Eino Vepsä ja Veikko Koho lupautuivat oppaaksemme.

Juuri heidän ansiostaan monet ensikertalaiset saivat mahtavan historiantie-

Jukka Rastas astelee Haapavaaran niittyä takanaan isä Veikon talon paikka. Jukka Rastas syntyi Loimaalla 26.1.1963 ja siirtyi ajasta iäisyteen Kurkijoen matkan päätteeksi 13.6.2011

*Omistettu
Jukka Rastaan muistolle.*

Rastat Haapavaaran kottaraisen pesällä 9-12.6.2011

don sodan tapahtumista, taloista ja asukkaista Karjalan kannaksella. Se oli hyvä kun meillä kotona ei puhuttu oikeastaan mitään sodasta eikä Karjalasta ainakaan lasten kuullen enkä itse kuullut isovanhempienkaan kertovan siellä olost. Vasta setäni 80-vuotiaan Veikko Rastaan (s. 1930) kirjoitus Kurkijokelaisessa valaisi monta asiaa heidän vaiherikkaasta ja raskaasta elämästään, jota isämmeikin oli elänyt. Yhtenä alkuelämän pelastajana pitivät Taavetti-enoaan jonka elämän mottona oli ”pilvinenkin päivä voi olla aurinkoinen jos ihmisellä on valoisa luonne”.

Vielä bussikuskina toimi

monta sataa kertaa Venäjällä ajanut Veijo Pyysalo, hän varmisti lopullisesti matkan onnistumisen ja asioiden hoidon paikanpäällä.

Rajan ylitimme sujuvasti, jo menomatkalla kävimme Äyräpään taistelupaikalla. Pitkä ajomatka ei tuntunut raskaalta helteestä huolimatta, hauskaa oli, hyviä vitsejä ja kertomuksia riitti. Asuimme 3 yötä Kurkijoella Mihailin taloissa.

Tuntui ihmeelliseltä ja liikuttuneelta ajatella isovanhempien elämää

Ensimmäinen päivä oli varattu kotiseutukierrokselle. Rastaan serkut suuntasivat Elisenvaaran kautta Haapa-

vaaraan, jossa avasimme jo perinteeksi muodostuneen samppanjapullon kivijaloilla. Tie, jota pitkin ajoimme, on Elisenvaara-Lappeenranta junaradan pohja ja se sijaitti rajavyöhykkeellä.

Jouduimme tarkastukseen ja onneksi saimme luvan jatkaa matkaa, vaikka minulla ei ollut maastapois-tumiskaavakettakaan. Yritin pyytää anteeksi monta kertaa kasvot peruslukemilla ja vielä yhteisviisumikin oli seuraavassa taksissa, heitä ei tarkastettu, koska tarkastajat olivat jo lähteneet pois. Olivat kuin eivät olisi ymmärtäneet mitään muuta kuin venäjän kieltä, vaikka kaikki uskomme, että ymmärtävät suomea, kun meitä kävijöitä liikkuu vuosittain

paljon itänaapurissa.

Tuntui ihmeelliseltä ja liikuttuneelta ajatella isovanhempien elämää vuosikymmenten takaa. Puusto oli vallannut talonpaikan, mutta kivijalka ja paluun jälkeen rakennetun uuden saunan rauniot olivat hyvin näkyvissä sekä lampi josta saivat käyttöveden. Samaiseen lampeen oli isämme Erkki (s.1928) meinannut hukkua, veljensä Aarne (s.1924) huusi äidille: ”Äiti, äiti Erkki sukelsi!” ja niin hän pelastui täpärästi.

Jätimme kirjeen nimenneen jo perinteeksi muodostuneeseen samppanjapulloon seuraavia kävijöitä ajatellen. Soitimme tontilta vielä terveiset sedällemme Pentti Rastalle (s.1933) Raisioon. Hän kertoi lisää lapsuutensa asuinpaikan ympäristöstä ja missä suunnassa olivat ovet ja mikäkin huone.

Tulisijan tiilistä Jaakko otti itselleen palan

Elimme myös mukana Mikrilän kylässä Hynnisenmäellä, kun liikuttunut Jaakko Ahokas näki kumppaninsa Helena Yli-Tuomolan kanssa ensi kerran isovanhempiansa Juhana ja Helmi Ahokkaan kodin paikan, jossa isänsä Teuvo on varttunut. Tontti oli tosi komeasti mäen päällä, mistä avautui kaunis maalaismaisema ympäri raunioita.

Heillä ennakkoluulot karisivat paikan päällä ja he yllättyivät positiivisesti. Kiittivät myös hyviä ja kokeineita oppaita, jotka tekivät reissusta antoisan, sai paljon tietoa. Luonnon kauneus ei ole vain kotiseuturakkautta, Karjalassa on todella kauniit maisemat. Tulisijan tiilistä Jaakko otti itselleen palan sekä eräitä esineitä muistoksi kotiin vietäväksi.

Helena kertoi, että hänellä ei mitään juuria Karjalaan vaan ainoastaan Jaakon kautta. Eikä hän ole ennen ymmärtänyt "kivijalkareis-

suja", mutta nyt kyllä itketti Ahokkaan kivijalalla.

- Kuinka paljon olisin vetistellyt, jos omat vanhempani olisivat sieltä lähtöisin. Ei ole koskaan tullut mieleen käydä Kurkijoella, mutta kun Olli-Pekka pyysi, olin heti valmis. Etukäteen kuvittelin Valamon reissun olevan matkan kohokohta, mutta se kylissä kiertely teki vaikutuksen.

Jaakko ei myöskään ole ennen ollut kiinnostunut Karjalan juuristaan, muut hänen sisaruksistaan ovat käyneet siellä jo paljon aikaisemmin. Ennen matkaa puhuimme, että kyllä tämä yksi kerta riittää, mutta jo Kurkijoella aloimme puhua, että jos vaikka ensi kesänä uudestaan lasten kanssa....

Kylistä huokui elämää

Olen samaa mieltä Helenan ja monien muiden mukana olleiden kanssa siitä, että kylistä huokui elämää, vaikka pellot olivat viljelemättä. Asumukset näyttivät näin suomalaisten silmissä köyhiltä ja rapistuneilta, mutta kasvimaat olivat sitäkin suuremmassa. Minä myös haluan jonain vuonna uudelleen Karjalan reissulle nähdäkseni miten venäläiset asukkaat ovat pärjänneet siellä ja onko mahdollisesti teitä saatu paranneltua. Paikalliset ihmiset, joita tapasimme, olivat ystävällisiä ja auttavaisia yhteisen kielten puuttumisesta huolimatta. Yllättävän siistiä oli joka paikassa, jopa katamaraani, jolla matkasimme Valamon saarelle oli kuurattu hyvin. Komeat olivat luostarin kirko- ja tilukset, opas kertoi sen nykyelämästä, restauroinnista. Kuuntelimme musiikkiesityksen sekä nautimme lounaan yhdessä salissa jossa oli 1,5 m leveät seinät.

Kävimme myös Vätilän hienolla hiekkarannalla, useat meistä jopa uskaltautuivat 16-asteiseen Laatokkaan uimaan. Monet

Vätilän rantaleijonat isä ja poika, Markku ja Marko Rastas, nauttivat hienosta hiekkarannasta.

Rastaan serkukset, vas. Seppo, Leena, Jukka, Tuula, Olli-Pekka ja Markku kohottavat maljan Haapavaarassa isiensä Aarnen, Erkin, Veikon ja Pentin lähtöpaikan kivijalalla 10.6.2011.

*Kaunis auringonlasku Kurkijoella
Mihailin talon pihalta kuvattuna.*

matkalaisista vielä alkui-lasta nousivat Linnavuorel-le laulamaan, sieltä aukesi kuulemma komeat näkymät Kurkijoelle.

Päivällisen ja saunojen jälkeen iltaisin vietimme aikaa talon terassilla seurustellen, laulaen ja kerraten päivän tapahtumia, ne olivat mukavia hetkiä.

Hautausmaavierailu tuotti iloa valokuvan merkeissä Sairasen Matille joka ei ole löytänyt isoisänsä hautakiveä Kurkijoelta etsinnöistä huolimatta. Otin sattumalta siitä muistokivestä kuvan. Helena ja Jaakko tunnisti- vat sukunimen ja välittivät sen Matille.

Paljon on Kurkijoki ”ke-

*Ahokkaan Jaakko löysi myös isänsä Teuvon kotipaikan kivi-
jalan ja tässä sitä riemuitaan.*

hittynyt” kun uusi kauppa-kin on auki 24 h, ei ymmär-retty ketä se palvelee. Tava-raa oli juomista juustoihin ja siltä väliltä, nälkä ei pääse yllättämään.

Pihalla oli vielä toriko-juja missä myytiin vaatteita ym. Viereisellä tontilla oli disko joka auki pe ja la iltaisin klo 23 alkaen aamuun. Pitihän meidän sinne mennä, pääsimme jopa sisälle kun ikäraja oli 18v. 70-luvun tunnelmaa, yllättäen soittovehkeet niin uusia, että Mikan puhelimesta voi soittaa hänen toivomiaan kappaleita. WC oli talon takana kedolla ja servetti-papereita pöydillä ilmeisesti sitä varten, ruokaa ei ainakaan siellä ollut tarjolla.

Jukka jäi Karjalaan

Lähtöpäivän aamuna ilma oli yhtä hieno kuin koko matkamme ajan, ajoimme vielä ukkimme Juho Rastaaan kotikylän Riekkalan kautta ja otimme valokuvia

taloista, kun kukaan ei varmasti tiennyt missä kohtaa se sijaitisi. Jos kuvia katselemalla se myöhemmin selviäisi, varsinkin kun kylä säilyi sodan tuholta.

Käkisalmen linnan rauniot ja tykit kävimme kotimatkan varrella katsomassa sekä Viipurissa oli vielä ostos-tauko. Aiemmilla matkoilla emme ole olleet Pyöreässä Tornissa, nyt ehdimme nauttia virvokkeita hienosti kunnostetussa ravintolassa.

Veljeni Markku heltyi Viipurin torilla ja osti mummoilta harjoja ym. todeten, että tarvitsee heidänkin elantonsa jotenkin täällä tienata.

Paluumatka meni myös nopeasti, mutta ikävissä merkeissä kun Jukka joutui Viipurin sairaalaan josta Suomen ambulanssi haki hänet Töölön sairaalaan. Kaikki voitava tehtiin hänen parhaakseen, mutta mikään ei auttanut. Jukka menehtyi äkilliseen aivo-verenvuotoon ja poistui joukostamme

Matkanjohtajina matkalla olivat Eino Vepsä ja Veikko Koho, varsinaiset Kurkijoki-tietäjät, tässä Äyräpään muistomerkkin vierellä. Serkuksien innoittajana ja ryhmän kokoajana Haapavaaran matkalle oli Olli-Pekka Rastas, Käkisalmen linnan tykkiä ihailmassa.

13.6.2011. Veli Olli-Pekka totesi että Jukka jäi Karjalaan. Se hieman lohdutti kun Jukka sai elää viime päivät läheisten kanssa serkkumatkalla Kurkijoella, mistä

monta kertaa kiitti mukana olijoita.

Jukkaa jäivät kaipaamaan läheiset ja suuri joukko ystäviä vuosien varrelta.

Leena Grönroos

Nykästen ja Schwartzien Titon matka

Titon menijöitä oli matkalla mukana viisi: Kalevi, Harri ja Valtteri Nykänen sekä Keijo ja Jari Schwartz. Lähdimme taksilla kohti kotikyläämme. Viimeiset kilometrit piti kävellä, koska

tie päättyy eikä Titon kanavankaan yli ole enää siltaa. Onneksi vesi oli matalalla ja pääsimme lähes kastumatta kanavan yli vanhan sillan paikalta.

Schwartzin talon paik-

ka löytyi helposti, se kun on vain kivenheiton päässä radasta. Pellot olivat täysin auki, ei pusikoita missään, ei muuta kuin olisi alkanut viljellä niitä. Oli se kaunista katseltavaa. Vaikka kylällä

ei yhtään rakennusta olekaan jäljellä. Siinä sitten kohotimme maljan ja muistelimme menneitten sukupolvien työtä ja pohdimme sieltä lähtöä.

On vaikea kuvitella nykyaikana, millaista olisi lähteä kotiaan ja kotiseudultaan tietämättä minne mennä, ja tietäen, että paluuta ei koskaan ole.

Jatkoimme matkaa Nykästen paikalle. Vaan aika olikin tehnyt tehtävänsä, viime käynnistä kun oli jo kahdeksan vuotta ja pajukot olivat kasvaneet kummasti entisen aukean keskelle. Vaikka etsimme miten, niin aika loppui ja meidän piti palata pettyneinä takaisin taksin luo ja pois.

Tämä epäonnistuminen jäi vähän kaivelemaan. Niinpä Harri ja Kalevi päättivät, että seuraavana iltana Valamon matkan jälkeen lähdetään uudelleen.

Klo 19 matkaan ja arvelimme, että puoliltaöin pitäisi olla takaisin. Sitten ei muuta kuin kompassilla suunta ja matkaan. Ilta oli valoisa ja lämmin.

Välillä matkanteko oli

kovin vaivalloista. Miehenkorkuisen pajukon ylittämisen joka sarkaojan kohdalla vaati voimia meiltä nuoremmlta, puhumattakaan vanhemmasta ikäpolvesta. Lopulta kuitenkin perille päästiin ja Nykästen ko-

tipaikkakin löydettiin, ja Valtterikin, joka oli mukana ensimmäistä kertaa, pääsi näkemään ukin kotipaikan. Näin matka siis lopulta onnistui.

Jari Schwartz

Titon tie näyttää nykyisin tältä, katselemassa Harri Nykänen. Välillä kävely oli helpompaa tien vierustoilla, koska tielle oli kaatunut iso- ja puita. Kuvat: Jari Schwartz

Schwartzien kotipaikalla Titossa isä-Keijo Schwartz ja Jari Schwartz, joka on pitäjäjuhlille kävijöille tullut tuntuksi myös Pyrstötähti-orkesterin kautta.

Amerikan ja Suomen kansalainen Ray Heinonen: Ikäni olen tuntenut itseni karjalaiseksi

Ray Heinonen on viettänyt 41 vuotta USA:ssa. – Veli oli rakennusurakoitsija ja menin hänelle töihin. Ensin tein kivijalkoja, sitten yleinen kirvesmieheksi, Heinonen muistelee alkutaipaleitaan rakennushommissa 1970-luvulla.

– Äitini ja isäni tapasivat Amerikassa. He olivat 1920-luvulla lähteneet siirtolaisiksi sinne. Myöhemmin he palasivat isäni kotipaikalle Kurkijoelle, äitini oli teuvalainen. Isoveljeni Kauko on syntynyt Amerikassa 1928, minä Kurkijoella viimeisimpien joukossa maaliskuussa 1944, Ray kertoo taustastaan.

Suomeen hänet tänä ke-

sänä toivat Karjalan Liiton kesäjuhlat ja Ulkosuomalaisen juhlat ”Suomi sydämessä”. – Edellisen kerran olin Suomessa v. 2008, silloin kiertelimme Itä-Suomea, Kalle Päättalon kotiseutua Iijoki-varressa ja Raatteen tietä. Kävin myös sisareni haudalla Joroisissa, hän kuoli nuorena kurkkumätään. Isäni oli aikoinaan tehnyt haudan ostosopimuksen 500 vuodeksi, Heinonen kertoo edellistä matkaansa ja toteaa että nyt eläkeläisenä on aikaa matkustaa.

– Kurkijoella olen käynyt neljä kertaa, ensimmäisen kerran v. 1999. Ikäni olen tuntenut itseni karjalaiseksi, vaikka äiti olikin Pohjan-

maalta, kertoo sekä Suomen että Amerikan kansalaisuuden omaava Heinonen.

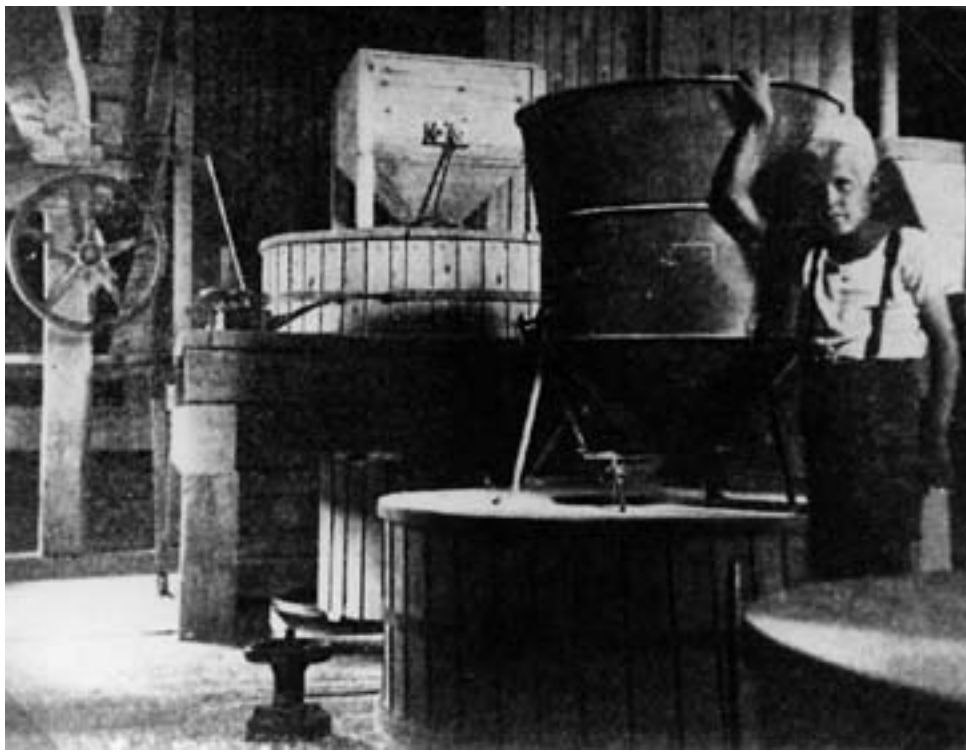
Heinosen perhe, johon kuuluu tamperelainen vaimo ja nyt jo omillaan asuvat kolme lasta, asuu Milfordin 29 000 asukkaan pikkukaupungissa. Se sijaitsee reilut 100 km:ä New Yorkin Manhattanilta pohjoiseen päin. Muita suomalaisia heidän lisäksi kaupungissa asuu yksi. – Kuulun Floridan karjalaisiin, vaikka matkaa kotoa sinne kertyy 1300 mailia (yli 2000 km). Perheen kotona karjalaisuus on aina läsnä, sieltä löytyy Kurkijoen piiska ja kaikki Kurkijoesta julkaistut kirjat. – Kun 1970-luvulta läh-

din täältä, Suomi oli köyhä maa. Oli vaikea saada töitä ja jos sai, palkka oli pieni. Nyt asiat ovat Suomessa hyvin, joissakin asioissa Suomi menee selkeästi Amerikan edelle, Ray Heinonen, joka Suomessa tunnetaan paremmin Upina, kertoo. – Alkuperäinen nimeni on Urpo Heinonen, mutta Urpo on amerikkalaiselle liian vaikea lausuttavaksi. Kun sain Amerikan kansalaisuuden v. 1980, niin samalla vaihdoin nimeni Rayksi, Ray Heinonen sanoo ja kertoo, että loma jatkuu Suomessa vielä heinäkuun alkuvuorille asti.

HS

Ray Heinonen pistäytyi Kurkijokelaisen toimituksessa. Hänen Amerikan terveisiään olemme viime vuosina saaneet aina silloin tällöin lukea lehtemme palstoilta.

Hartikan myllystä Otsanlahdelta. Kuva. Kurkijoki-museon arkisto

Myllyssä ja mansikassa

Ukillani Yrjö Riikosen oli maatila Elisenvaaran Haapavaarassa. Siellä veljieni kanssa vietimme usein kesää, jota lauantaisten juhlisti sauna ja Impi-tädin tekemät karjalanpiirakat ja karjalanpaisti.

Muistan hyvin erään myllyreissun ukkini kanssa. Vuosi lienee ollut 1942 ja tietenkin kesäaikaan. Ukkinen lastasi rattaille komean kasan säkkejä. Se kävi häneltä vaivattomasti olihan hän vielä rivakka vähän yli viisikymppinen työn karaisema mies. Nousimme kuormaan säkeille istumaan ja ukkini ohjasti kohti Titon myllyä.

Rattoisan matkan jälkeen

meitä odotti tunnelmallinen mylly pienen kosken kupeessa. Jotenkin aistin myllyn erityisen tunnelman, myllyn hämyisen sisäosan, viljan tuoksun, rattaan rupahtuksen ja veden solinan. Aikaa myllyllä lienee kulunut runsaasti, mutta se ei käynyt pitkäksi. Sellaisia myllyjä lienee enää vain museoina.

Serkkuni Eino Vepsän isän Aleksin Vepsän tila oli siinä ihan ukkini tilan lähinaapurissa parin sadan metrin päässä. Eino oli tietenkin tärkeä leikkiverini. Hän tiesi mainion ahomansikkapaikan läheiseltä särkältä, joka oli Salpausselän viimeisiä itäisiä jatkeita.

Kerran Einon kanssa

menimme särkälle parhaaseen mansikka-aikaan. Voi sitä mehevien mansikoiden runsautta ja makeutta. Kysyin Einolta liekö täällä kääremeitä ja Eino rauhoitteli ettei niitä täällä taida olla. Hienon mansikkasaaliimme nautimme mansikkamaitona kuten siihen aikaan oli tapa.

Yksi asia Yrjö-ukiltani unohtui. Hän ei koskaan ottanut minua mukaansa Lopottiin. Niin minulta jäi itse kokematta se Kurkijoen keskustan kauneus ja vauhaus, jota toki olen voinut vuosien varrella Kurkijokelaisen palstoilla ihailla.

Paavo S. Vepsä
kesämökillä
Kangasniemellä

Jatkoa sivulta 1

”En kuitenkaan tuntenut vakuutusalaan omakseni, enkä tekemääni työtä koulutusta vastaavaksi, joten hankkiudu in nopeasti uuden työnantajan palvelukseen. Uusi työnantaja oli vuosina 1938–1939 maanmittausalalla toimiva Leino & Juurikkala Oy Lahdessa. Oma työni oli viljelysmaiden täydennysmittausta ja luokitusta Sodankylän kunnan alueella.”

”Syksyllä 1939 sain Kittilän nimismieheltä määräyksen ilmoittautua Lammin sotilasviranomaisille talvisotaan lähtemistä varten. Sodassa toimin pioneerikomppanian kuljetuspäällikkönä Karjalan kannaksella”, Rahomäki kertoo.

”Talvisodan jälkeen, v. 1940 työpaikkani vaihtui Helsingin kaupungin ja ympäristökuntien pika-asutuskuntien tehtäviin Helsingissä”, Kalle muistelee. ”Toimin teknisenä apulaisena metsän laskennassa ja maanmittauksessa

pääkaupunkiseudulla.”

Jatkosota ja sodan jälkeinen työ

Jatkosodan alkaessa kesäkuussa 1941, oli Kallella lähtö sotatoimialueelle Syvärille, Pioneerikomppania 21:teen. Jatkosodan Rahomäki aloitti kersanttina, yleni sodan kestäessä ylikersantiksi ja väapeliksi ja vielä reservissä 1968 yliväapeliksi.

Sodanaikaisiin tapahtumiin liittyen, silloin komppanian vääpelinä toiminut Rahomäki kertoo erään Summan taisteluista mieheen jääneen tapahtuman: ”Komppanian toimisto oli tuolloin sijoitettu omakotitaloon, varusteet ja tarvikkeet pihapiiriin varastokennukseen. Ilmastaistelu aikana vihollisen pommi osui tuohon varastoon, jonka seurauksena valtaisa räjähdys lennätti reilun kuumiometrin kokoisen kiven yli tukipaikkatalomme. Kuukaan ei kuitenkaan tuossa tilanteessa loukkaantunut.”

”Sodan jälkeen jatkoin

siviilityötäni jo aikaisemmin valitsemallani toimialalla. Toimin Aitolahden kunnassa viljelysmaiden verotusmittauksen ja -luokituksen tehtävissä vuoden 1945 loppuun sekä sen jälkeen vuodet 1946–1962 Maanmittaustoimisto Viljo Virkkunen Oy:ssä, (jonka nimi muuttui Maanmittaustoimisto V. R. Snellman Oy:ksi) mittaus- ja arviointiteknikkona”, Kalle Rahomäki sanoo. ”Olin myös yhtiön osakas ja toimin sen prokuristina.”

Vuosina 1962 – 1968 Rahomäki toimi Keski-Suomen Maanviljelyseuran kartoitustoimistossa, verkartoitustehtävissä, ja sen jälkeen vielä uusmaalaisen osuusmeijereiden kuljetusjärjestelmien suunnittelussa, vastaten myös ajoteiden käyttökelpoisuudesta. Eläkkeelle Kalle Rahomäki jäi 1970, mutta jatkoi vielä parikymmentä vuotta Putsulan kunnassa maatalojen veroilmoitusten laatijana.

Maatalousteknikon nimen muuttuminen 1960-luvun alussa agrologiksi, ei

Kalle Rahomäkeä lainkaan haitannut, vaan päinvastoin. Agrologi -nimen käyttöönottoa hän piti perusteltuna, koska suuri osa koulukunnan edustajista oli työssään ajautunut jo maatalouden ulkopuolisille toimialoille ja olihan nimitys jo tuolloin hyvin koulutusta kuvaava ja yleismaailmallisesti ymmärrettävä.

Työelämän sisään niveltyy myös yksityisyys

Vasta sodan jälkeen Kalle rauhoittui perheen perustamiseen. Avioliitto solmittiin 4.12.1948 Kauhajoella syntyneen, mutta Helsinkiin muuttaneen Rauha Korpelan kanssa. Ensi tapaaminen oli tapahtunut syntymäpäivillä, jonne muulle joukolle tuntematon Kalle oli tullut tuttaviansa seurassa. Myöhemmin eräs läheinen oli luonnehtinut Kallen luonnetta toteamalla että: ”Tuo Kalle on todellinen rauhanmies”, ajatellen ilmeisesti myös Rauha-vaimon nimeä.

Oma asuintalo rakennettiin Vantaan Hämeenkylässä v. 1955, ja tässä talossa Kalle edelleen asuu. Tuohon aikaan talon rakentaminen oli todella vaikeaa, koska rakennustarvikkeita ei ollut saatavissa. 97-vuotiaan Rauha-vaimon yleiskunto on jo siinä määrin heikentynyt, että hän on katsonut hyväksi siirtyä laitoshoittoon. Nyt Kalle asuu yksin kodissaan, käy kaupassa ja laittaa ruokansa. Ulkopuolista siivousapua hän saa Rauhan nuoremmalta siskolta.

Pitkästä iästään ja hyvästä terveystilastaan hän kiittelee Rauha-vaimoltaan saamaansa hyvää huoltoa

ja hoivaa, mutta myöntää sen osittain johtuvan myös geeniperimästä. Osansa pitkään ikään lienee myös säännöllisissä elämäntavoissa.

Koska perheeseen ei siunaantunut biologisia lapsia, Rahomäet adoptoivat perheeseen vuonna 1962 syntyneen tyttö- ja poikalapsen. Lapsenlapsia on nyt neljä ja lastenlastenlapsia kaksi. Jälkikasvu antaa eläkevuosille lisää sisältöä ja terapiaa.

Teksti ja kuvat:
Matti Värri

Juttu on julkaistu Agrologit 1/2011.

Muistathan tehdä muuttaessasi osoitteenmuutoksen Kurkijokelaiselle?

Lehti ei saa uusia osoitteita tietoonsa automaattisesti. Postista saa ”Osoite muuttuu” -kortteja, jotka kulkevat ilmaiseksi.

Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
puh. 050-521 3336, toimitus@kurkijoki.fi

Haasteltiin ja päätettiin

Näköalapaikalla Kurkijoki-Säätiön valtuuskunnassa

Evakkopoika on päässyt eläkevaarina karjalaisuuden näköalapaikalle. Ensimmäinen vuosi Kurkijoki-Säätiön valtuuskunnan varapuheenjohtajana on ollut mielenkiintoinen ja antoisa. Valtuuskunta kokoontuu vain kerran vuodessa. Siltä osin työt eivät rasita. Varapuheenjohtajan ei ole tarvinnut tarttua edes nuijan varteen – kiitos toiminnassa jo vuosia olleen aktiivisen ja tarmokkaan puheenjohtajan Anna-Maija Nurminen-Lempisen.

Kurkijoki-Säätiön toimintaan tutustuminen on auennut parhaiten osallistamalla hallituksen kokouksiin. Valtuuskunnan puheenjohtajat saavat aina kokouskutsun. Esityslistat ovat ennätyspitkiä, mutta puheenjohtaja Lauri Laukkanen johdolla peli toimii. Keskustelu on karjalaiseen tapaan vilkasta, jopa rön-syilevää. Silti myös päätöksiä syntyy. Siitä yhtenä hyvänä esimerkkinä on mittava Perinne elää EU-hanke Kurkijoki-Museon saneeraukseen. Perinteen tallentaminen on hyvässä vaudissa. Jaakko Taitosen taitavan valmistelun pohjalta työtä jatkaa projektipäällikkö Niina Lehmusjärvi. Hanke kestää puolitoista vuotta. Rahoituspäätökseen sisältyy talkoo-osuus, johon tarvitaan innokkaita vapaaehtoisia. Siitä vaan rohkeasti ilmoittautumaan Niinalle!

Vaikka tieto lisää tuskaa, tiedottaminen on tärkeää

Valtuuskunnan kevätkokouksessa esitettiin hallitukselle toive tiedotuksen lisäämisestä. Avoimuus ja läpinäkyvyys ovat tärkeitä asioita aktiivisesti osallis-

tuvan yhteisön toiminassa. Nyt ensimmäinen tiedote on lähtenyt sähköpostissa valtuuskunnan jäsenille. Tiedotteita on tarkoitus postittaa jatkossa neljännesvuosittain- kvarttaalitaloudesta mallia ottaen. Toivottavasti näin saadaan valtuuskunnan jäsenet sitoutumaan entistä paremmin Säätiön toimintaan. Hyvistä ideoista ei ole koskaan ylitarjontaa. Risuja ja ruusujakin otetaan ilolla vastaan.

Tiedottamisen krooninen ongelma liittyy internettiin. Kurkijoki.fi –kotisivut ovat olemassa. Vuosien mittaan sinne on kertynyt erittäin runsaasti aineistoa. Ongelmana on ensisijaisesti sivujen ajantasalla pitäminen. Vanhentuneet tiedot pitäisi poistaa ja uudet, esimerkiksi tapahtumiin liittyvät tiedotteet, olisi oltava helposti esillä. Internetsivuston modernisointi on mittava haaste. Hallitus on käsitellyt asiaa useita kertoja, mutta ei ole löytänyt ratkaisun avaimia. Asiaan vihkiytyneet vapaaehtoiset ovat hoitaneet hyvin Kurkijoki-sivustoja itseään säästämättä. Aika on kuitenkin jokaisen elämässä rajallista, vaikka sitä tulee jatkuvasti kellosta lisää. Asian hoitamiseen tarvitaan varmasti myös taloudellista panostusta. Miten ja kuinka paljon? Ideoita ja ehdotuksia hallitukselle ja internettoimikunnalle!

Kylästä kylään kirjan uusintapainos

Kurkijoki kylästä kylään on todellinen tietokirja - kotiseutumatkojen opaskirja. Kirjan painos on loppuun myyty. Uusintapainoksen työstö on alkanut talkootyönä. Kyläkohtaisia tekstejä

ollaan kirjoittamassa hyvää vauhtia. Löytyykö siihen kiinnostuneita vapaaehtoisia? Kun tekstit saadaan kirjoitettua digitaalisiksi, niin jäljelle jää vain kuvien skannaus ja taitto plus painatus. Euroja säästyy melkoisesti. Mukaan saadaan näin myös hyvät hakemistot ja uusia kuvia. Uudistettua materiaalia voidaan hyödyntää ei vain kovakantisena kirjana vaan myös e-kirjana tai edullisina erillisinä kyläkohtaisina vihkosina. Näissä talkoissa voisi olla historiasta ja omista sukujuurista kiinnostuneille nuorille mielenkiintoinen osallistumismahdollisuus.

Yhteistoimintaa yli rajojen

Vanhan koulumiehen mieltä lämmittää Elisenvaaran koulujen välinen yhteistyön käynnistyminen. Kuten Kurkijokelaisesta 12/2011 saimme lukea, Kurkijoen Elisenvaarskajan koulun ja Kyrön Elisenvaaran koulun oppilaiden yhteinen tapaminen oli kielivaikeuksista huolimatta erittäin onnistunut. Itse pääsin mukaan opettajien yhteiseen illanviettoon Tarvasjoen Herrasmanissa. Kouluvierailujen jatkaminen oli kaikkien yhteinen toive. Ilahduttavaa on myös todeta, että Kurkijokelainen lehden lukijamatkojen ns. nuorisoretki toteutuu elokuussa.

Hyvää matkaa kaiken ikäisille!

Yhteistoimintaa voidaan kehittää myös kotimaassa. Hyvä esimerkki yhteistoinnista yli rajojen on mm. Kurkijokelainen lehden Kurkijoki-Hiitolan yhteistyö. Vampulan Karjalaiset ovat puolestaan aloittamas-

kun se värittää monenlaisia kukkia. Ja ne kasvavat istuttamatta. Voisivathan ne kaikki olla samanlaisia, mutta eivätpä ole. Ihminen on aika pieni Luojan rinnalla.

Kun seuraa tätä elämää ympärillä, tuntuu että ei osata nauttia tästä hyvästä, mitä vielä on. On rauha maassa. Karjalaisena ajatelen, että kyllä meillä oli paljon parempi tilanne kuin nyt monessa maassa, jossa pakolaiset joutuvat asumaan teltoissa ja kaikilla ei ole sitäkään. Minä uskon, että me karjalaiset saimme kaikki katon päämme päälle.

Karjalan mummo

Osmo Kuosa, Turku

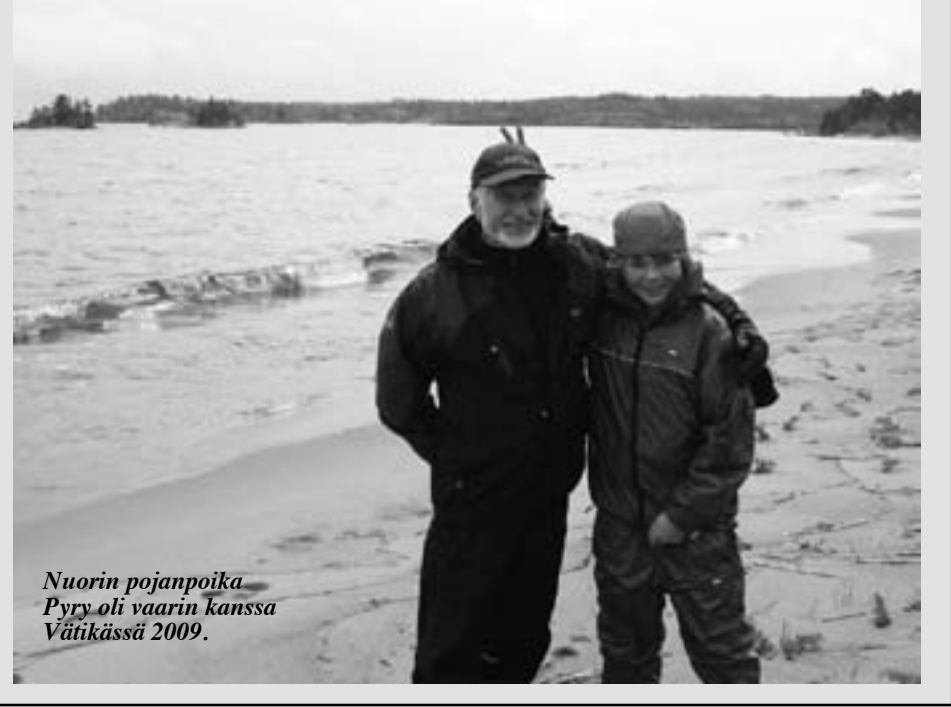
Kurkijoki-Säätiön valtuuskunnan varapuheenjohtaja

Kävin syntymässä Keuruulla 1941. Esimmäinen Kurkijoen matkani kesti kaksi vuotta. Lähtö sieltä syyskuussa 1944 oli varmasti dramaattinen, vaikka siitä ei 3-vuotiaan pikkupojan päähän jäänyt muistikuvia. Isäni Kaarlo Kustaa Kuosan suku on Soskuasta. Äiti Anna, os. Lötjönen, oli Rummunsuolta, 8 tyttären sisarusparven kolmanneksi nuorin. Vaimoni Arjan sukujuuret ovat äidin puolelta Joensuusta, isä Loimaan saviseudun kasvatti. Lasten ja vielä lastenlastenkin suonissa virtaa siten aimo annos karjalaisuutta.

Isäni ja setä Heikin kotitalo Soskuan koulunmäen naapurissa on edelleen pystyssä. Kävimme siellä 1991. Tunnelataus oli äidille rankka, vaikka vastaanotto oli ystävällinen. Talon vuokralainen tarjosi valkoviinimaljat – upseeri ja herrasmies. Rehevä emäntä keitti kahvit. Taloon jääneet vanhat huonekalut olivat sujuvasti kierrätyksessä. Vuonna 2009 taloa remontoitiin komeaksi datshaksi. Siitä olen kertonut lukijamatkan jälkeen ilmestyneessä lehdessä.

Oma elämäнкаareni on liittynyt kiinteästi kouluihin. Koulunkäynti alkoi Oripään Juvankosken supistetussa kansakoulussa. 1-opettajaisen koulun opetus oli vahvasti katekismuspainotteinen. Se riitti nipin napin Oripään Yhteiskoulun pääsykokeissa olympiavuonna -52. Lukion kävin Loimaalla. Turun yliopistosta tie vei Lauttakylän Yhteiskoulun matematiikan ja luonnonopin opettajaksi 1965. Auskultointi Turun normaalilyseossa oli ilmeisesti onnistunut hyvin (vai sainko ehdot?), koska sain kutsun palata sinne takaisin 1970. Turun Norssi (Turun yliopiston opettajankoulutuksen normaalikoulu) oli sitten työpaikkana 34 vuotta. Polku pienestä 1-opettajaisesta kansakoulusta päättyi 2004 eläkkeelle lähtöön yli 1000 oppilaan ja yli 100 opettajan oppilaitoksen vs. johtavan rehtorin tehtävistä. Kouluneuvoksen arvonimen tasavallan presidentti myönsi 2003.

Harrastustoiminta jatkuu reserviupseerien perinnetoimikunnassa ja kuntoiluosastossa sekä LC Turku-Åbon leijonissa. Myös rastien etsiminen on edelleen ohjelmassa niin kauan kuin jalka nousee ja kompassi kädessä pysyy. Iän myötä karjalaiset sukujuuret toki kiehtovat aina enemmän ja enemmän. Vielä kun ehtisi perehtyä sukututkimuksen saloihin. Kurkijoelle jäänyt pikkupoika on edelleen kadoksissa

Nuorin pojanpoika
Pyry oli vaarin kanssa
Vätikässä 2009.

sa yhteistyötä ja avunantoa Huittisten Karjalaisten kanssa. Asiaa on edistänyt kuntaliitos. Vampulan vahvuutena on hienoon kuntoon saneerattu karjalaistalo, jossa asuinosa oli navetta-talourakennuksen päädyssä. Tämä Karjalatalo on valittu Huittisten kulttuurikohteeksi. Hankkeen on rahoittanut Jouko Tuovola Säätiö. Vastaavia hyväntekijöitä

toivoisi osuvan Kurkijoki-Säätiöllekin vaikkapa yksityisten lahjoittajien kautta. Kurkijoki-Seura on ollut näyttävästi esillä Turussa Forum Marimumin tilaisuuksissa. Seuralla on toimintaa Helsingin lisäksi Lappeenrannassa ja Tampereella. Miksi ei myös Turussa voisi olla seuran ”alaosasto”? Ainakin sukututkimuksen osalta olisi

laajaa kiinnostusta. Kaiken kaikkiaan karjalaisuus elää ja voi hyvin. Siitä tuoreena todisteena Turussa pidetyt Karjalan Liiton Karjalaiset kesäjuhlat monine tapahtumineen. Juhlavieraita oli todella yli rajojen aina valtamerien takaa asti. Toivottavasti omat juhlamme onnistuvat yhtä komeasti Loimaalla 13.-14.8.2011. Tapaamisiin siellä!

Päivänkakkara

Juhannusaamuna kävelin hiljaista kylätietä. Katselin pientareen kukkia omissa ajatuksissani. Pysähdyin yhden yksinäisen päivänkakkaran luo. Siinä tuli monenlaisia ajatuksia – sama on itselläniikin, joskus tunnen yksinäisyyttä, vaikka on ystäviä ja läheisiä.

Se tunne kestää hetken ja menee pois. Pientareen päivänkakkarankin lähellä kukki puna-apila, hiirenherne ja paljon muita kukkia. Silti tuntui että se yksi pysähdytty ajatukseni – puhuinkin kukalle, että meitä ihmisiä

on paljon yksin vanhainkodeissa ja pienissä mökeissä. Kukaan ei käy heitä katso-massa. Hekin kaipaavat ystävää, kuuntelijaa, lämmintä käden kosketusta.

Nyt kun itse olen tullut vähän vanhemmaksi, tulee ajatelleeksi enemmän. Kaikilla tuntuu olevan hirmuinen kiire johonkin – en tiedä minne.

Minulle ovat luonnon kukat ja kasvit tärkeitä. Juhannuksesi hain niitä maljakkoon koivun oksien kanssa. Kaikki on niin kaunista. Luoja on ihmeellinen,

Satu-runo

Satu meni saunaan
heidän perheen
vuorolla.
Se on kerrostalossa.
Oho, uudet lauteet, Isä
sanoo kuusiipuuta.
Sähkökiuas, mikä
muukaan.
Löyly on niin kirpeää,
äiti sanoo hirveää,
vaan isä sanoo mitä
tää.’

”Hoitotäti”
- Satun mummo ja ukko
on Kurkijoelta

Aarne Kannon tuskien taival heinäkuussa 1944

Partio ei tullut takaisin

Olimme saaneet melkoisen laajalle alueelle ulottuvan tiedustelutehtävän ja matkaan lähdettiin 28.7. aamuvarhaisella. Kuljettuamme n. 15 kilometriä törmäsimme vihollisvarmistukseen aiemmin miehittämättömässä maastossa. Kun tehtävänämme oli vain tiedustelu, annoin heti irtautumiskäskyn. Pinkaistuamme pari kilometriä pysähdyimme eräälle peltoaukealle ja pidimme siinä kunnon tauon.

Siitä lähetin alikersanetti Erkki Ketolan johdolla nelimiehisen partion viemään kertomusta havainnostamme komentopaikallemme, Tsirkka-Kemijoen varressa sijaitsevaan tukikohta Arkkuun, josta kapt. Erkki Koivisto oli meille partiokäskyn välittänyt. Viimeinen ohjeeni partiolle oli: - ja polkuja sitten alkää käyttäkö! Nehän oli vuosien mittaan jo moneen kertaan sekä omien että vihollispartioitten toimesta miinoitettu takaa-ajajien harmiksi.

Niin partio kartoin ja kompassein varustettuna häipyi näkyvistämme. ...

Koska saamamme tehtävä ei vielä ollut täysin suoritettu, jatkoimme me muut siitä eteenpäin. Takaisin omille linjoille palasimme muistaakseni seuraavana iltana noin 8 kilometriä idempänä. Ensimmäisestä kenttävartiosta saimme yhteyden ”omiimme” ja saimme ikäväksemme kuulla, ettei lähettämämme sanansaattajapartio ollut tullutkaan takaisin.

Levähdettyämme kunolla astelimme apein mielin takaisin Hiisi-tukikohtaan, josta matkaan olimme lähteneet. Tukikohdassa sijaitsi sopivalla kumpareella n. 2,5 kilometriä pitkä Hiisijärven kaakkoispäässä nelisensataa metriä rannasta. Siellä tuorempi tieto jo kertoi Siposen ja Moisio-sanansaattajapartiosta osuneen omille linjoille aamu-yöstä.

Olivat kertoneet kahden muun jääneen erämaahan jalkoihin haavoittuneina asteltuaan miinoihin. Siponen oli myös haavoittunut Kannon tallattua miinaan hänen edessään. Kuitenkin juuri hän oli silmiinkin vammautuneena kyennyt ohjaamaan kulkua oikeaan suuntaan, vaikka kompasi oli tuhoutunut räjähdyksissä.

Huuto niemikumpareelta

Oli sitten todennäköisesti heinäkuun viimeisen päivän iltana. Tyyni Hiisijärvi kimalteli laskevan auringon

loisteessa. Silloin tukikohdan läntisimmältä vartiopaikalta palannut mies kertoi kuulleensa huutelua järven koilliskulmasta pistävän niemikumpareen suunnalta.

Menin heti juuri vaihtuneen vartiomiehen luo ja tämä kertoi selvästi kuulleensa huudon: - Hakekaa minut pois täältä!

Selvä tapaus. Siellä täytyy olla toinen noista haavoittuneista. Mutta onko hän yksin, onko hänet mahdollisesti löytänyt vihollispartio kuulustellut ja nyt siellä huutelee joku muu – tai sitten hänet on kuljetettu rannalle huutelemaan ja houkuttelemaan meikäläisiä ansaan.

Joka tapauksessa asia täytyy tutkia. Niinpä lähetin heti pari-kolme poikaa kuljettamaan tukikohtamme eteläpuolella olevalta lammelta veneen ja parit sopivalle paikalle vastapäätä tuota nientä, josta huutelu oli kuulunut. Siinä järven etelä-lounaisrannan suuntaisen harjumaaston takana oli sopivasti lampipurojuotti, joka oli mainio reitti veneellä liikkumista ajatellen. Järvellehen ei tie-

tysti ollut menemistä, koska se oli vihollismaastoa.

Itse lähdin hieman myöhemmin muutaman miehen kanssa maitse paikalle varustettuna aseineen, käsikranaatein ja vielä kiikari, valopistooli ja kenttäpullo täynnä hyvin sokeroitua, lämmintä teetä. Yritimme taivaltaa mahdollisimman näkymättömissä, sillä kukapa siinä vielä tiesi, vaikka vastapäiseltä rannalta tilannetta seurattaisiin hyvinkin tarkoin.

Veneen kuljettajatkin saapuivat siihen samanaikaisesti ja vene pidettiin piilossa lammella, itse menin sitten kiikarin kanssa rantaan ja huusin:

- Kuka siellä! Ei vastausta. Toistin samalla tuloksella. Mutta kolmanteen tulikin jo selvä, lähes hätäinen vastaus:

- Minä, sotamies Kanto täällä!

- Oletko yksin, kuului seuraava kysymykseni.

- Olen.

Mutta sitten tein testikysymyksen. Mikäli siihen tulee ymmärrettävä vastaus, täytyy huutelijan olla Kanto. Kysyin nimittäin:

- Entä Herttainen mies?

- Kuoli eilisäamuna auringon noustessa.

Selvä. Ketolan lempinimi oli aiheellisesti, porukan kesken Herttainen mies. Pidän varmana, ettei kuulustelussa olisi tuollainen yksityiskohta ennättänyt paljastua. Siellä siis huutelee Kanto.

- Tule näkyville, huusin. Kiikarilla näin kuinka rantakanervikon takaa raahautui kivikolle, tumma haamu. Huusin:

- Odota, noudamme sinut pois.

Keula vaahdoten apuun

Vene temmattiin äkkiä yli harjun, aseet ja kranaatit siihen ja minä lähettini Erkki Kähkösen kanssa alastomiksi riisuuntuneina syöksyimme taipaleelle. Väkipahva Kähkönen veteli airoilla niin, että keula vaahdoti ja minä tein parhaani melan kanssa ohjaten samalla kulkua. Kiikari ja valopistooli jätettiin rannalle jääneille. Mikäli vastapäisellä harjanteella näkyisi liikettä, oli valopistoolilla annettava meille merkki.

Reino Karhunen on kirjoittanut kirjoituksen Aarne Kannon pelastamisesta. Karhunen suoritti jännittävän pelastusretken yhdessä lähettinsä, hiitolaissyntyisen Erkki Kähkösen kanssa.

Kirjoituksensa alussa Karhunen toteaa, miten erilaisia kertomuksia tapahtumasta on kirjattu eri julkaisuihin, osin myös huonokuntoisen pelastettavansa Aarne Kannon heikentyneen tajunnan muistikuvien pohjalta. Karhunen on tehtävän suorittaneena kirjoittanut operaation vaiheet tarkasti ylös jälkipolvien luettavaksi.

Kertomusta on lyhennetty alkuperäisestä.

Tuo noin 700 metrin matka ei luultavasti kestänyt montakaan minuuttia ja perillä pyöräytimme veneen perä edellä kivikolle. Hyppäsin surkean näköisen Kannon luo ja huomasin hänen toisen jalkansa olevan siekaleina, tosin vahvan kumiteräsaappaan jotenkuten koossa pitämänä. Kähkönen tempaisi parit siihen ja niin Kanto nostettiin veneen pohjalle. Keulan jo kohahdella annoin kenttäpullon Kannolle ja voi sitä antaumusta millä hän sen tyhjensi! Pian pullo kopsahti veneen pohjalle ja potilas sulki silmänsä.

Ohjasin kulkumme kaiken varalta pienehkön saaren, jonka olimme tullessamme sivuuttaneet, taitse. Kukapa tiesi, jos huutelumme olisi herättänyt jo lähistyöllä mahdollisesti liikkuskelevien vanhojen huomion ja niitä saattaisi olla jo kirmaamassa tapahtumapaikalle.

Kun aseita enempää kuin valopistooleitakaan ei oltu tarvittu ja oma ranta oli jo melko lähellä, laukesi siinä pahin jännitys ja saatoim jo tarkkailla Kannonkin vointia. Sanoin soutajalle:

- Katso onnellista ihmistä! Nuo sääskien puremista pöhöttäneet ja muutenkin likaiset kasvot uhosivat kaikesta huolimatta niin suurta huojentuneisuutta ja rauhaa, että siitä oli suorastaan liikututtavaa katsella.

Ennen lähtöämme hälytetty lääkintäryhmäkin oli ennättänyt jo paikalle ja Kanto luovutettiin heidän hoiviinsa. Nostaessani paareja veneestä jalkopään puolelta, potilas avasi het-

keksi silmänsä ja katsoi minua suoraan kasvoihin parin sekunnin ajan. Sitten joko uni tai tajuttomuus taas voitti. Vasta noin 25 vuoden kuluttua tapasimme seuraavan kerran.

Siposen muistaman mukaan Kanto oli hänelle sairaalassa kertonut minun nostaneen hänet erään lammien takaa kantaen. Tällaisena tarina on kerrottu muutamissa painotuotteissa. Miten ensinnäkin tuo pitkäjärvä on hänen muistikuvissaan kutistunut lampipahaseksi! Muistaen hänen nääntyneen tilansa ei asiassa sittenkään ole paljon ihmettelemistä. Joku heikompisuisuinen olisi jo menehtynyt tuolla vähintään 10 km:n ryömintätaipaleella.

Se, että olisin yksin suorittanut hänen pelastamisensa, selittynee seuraavasti: minä hyppäsin veneestä ensimmäisenä hänen äärelle, nostin paareja jalkopäästä sekä veneeseen että siitä pois, saattoi erehdyttää hänet. Tajuissaan hän oli myös ojentaessani hänelle juomapullon....

Aivan hölynpölyä ei ollut arvelumme siitä, että vanja jo saattaisi olla järvenrannatamaisemissa. Kun nimitäin parin päivän kuluttua edellisestä olimme jälleen lähteneet tiedusteluretkelle, tapasimme yllättäen lähes tukikohtamme ”noka-alta” vahvasta aseistautuneen joukon....

Reino Karhunen

Kirjoitus on julkaistu aiemmin Sotainvalidi – lehdessä numero 4 /1999.

Erkki Kähkönen

Kirjoituksen lähetti Kurkijokelaiseen Erkki Kähkösen veli Teuvo Kähkönen Turusta.

Kirjoituksessa mainittu Erkki Kähkönen oli syntynyt Hiitolan Vaijalan kylässä v. 1923. Hänen isänsä oli Paa-vo Pettersson Kähkönen ja äitinsä Aliisa Juhontytär os. Rantalainen. kummatkin vanhemmat olivat hiitolalaisia.

Erkki Kähkönen oli vihitty juuri ennen kirjoituksensa mainittua tapahtumaa 28.6.1944 avioliittoon vuonna 1926 syntyneen Saimi Sanelma os. Hannukaisen kanssa.

Autoilija Erkki Kähkönen kuoli 24.6.1960, hänet on haudattu Poriin.

Kurkijoen 65. Pitäjäjuhlat 13.-14.8.2011 Loimaan yhteiskoululla

Lauantaina 13.8.

Iltapäivällä mahdollisuus sukuseurojen ja muiden ryhmien kokoontumiseen koulun tiloissa (kts. ilmoituksen alaosa)

klo 12-17.30 kiertojelu Kurkijokea Loimaalla (kts. erillinen ilmoitus)

klo 17-19 ruokailumahdollisuus koululla

klo 19.00 Muistojen iltamat (10 €)

ohjelmassa mm.

- juontaja kotiseutuneuvos Eino Vepsä
- "Uljaita urhoja vai kuinka?"
- Salon Seudun Karjalaiset Wilmat
- lauluryhmä Evakot
- tanssit: Duo Särkkä

Sukuseurojen ja ryhmien kokoukset

Sukuseuroilla ja muilla ryhmillä on mahdollisuus kokoontua lauantaina iltapäivällä koulutiloissa. Ilmoita ennakkoon toimitukseen ryhmäsi kokoontumisesta ja osallistujien lukumäärästä.

Sunnuntaina 14.8.

klo 10.00 Messu Loimaan kaupunginkirkossa

klo 11.30 Lounas yhteiskoululla

klo 13.00 Kurkijoen kirkosta, Aslak Sarre

klo 14.00 Päiväjuhla (10 €) ohjelmassa mm.

- Juhlapuhe, Ulla Huittinen
- Runoesitys Laura Kilpiö
- Korsukuoro
- Tuija Saura, lottalauluja
- Lotta-kirjoituskilpailun tulosten julkistaminen
- Karjalakuoro

Vetoomus

Innosta juhille mukaan uusia henkilöitä, ota lapsenlapset tai lapset mukaan juhille, pienimmät Lapsiparkkiin.

Jos haluat tukea juhlien järjestämistä, voit tuoda mukana arpa-jaisvoittoja.

Majoitusta voitte kysyä mm.

Loimaan evankelinen kansanopisto
02-7627217

Loimaan Seurahuone
02-76365100

Lapsiparkki

Viime vuotiseen tapaan toimii sunnuntain Päiväjuhlassa Lapsiparkki. 3-10-vuotiaille lapsille. Ohjelma pohjautuu karjalaisuuteen, karjalaisiin leikkeihin, lauluihin.... Tuo lapsesi juhille kokemaan "lasten karjalaisuus".

Tavataan juhilla!

Kurkijoki-Säätiö

Kalakurjet

Kiertojelu Kurkijokea Loimaalla

la 13.8. klo 12.00- n. 17.30

Oppaana kotiseutuneuvos Eino Vepsä

- kokoontuminen Loimaan Osuuspankin eteen
- Koulumuseo
- Sarren kotimuseo
- Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkki
- Kurkijoki-museo
- Kurkijoki-puisto ja Kurkijokelaisten evakoiden muistomerkki
- paluu Pitäjäjuhille Loimaan Yhteiskoululle ja OP:n eteen

Retken hinta 34 € maksetaan bussissa matkan alussa. Hinta sisältää kuljetukset, opastukset, sisäänpääsymaksut ja kahvi- ja mehutarjoilun.

Sitovat ilmoittautumiset 5.8.-12.8. välillä Vuorisen liikenteelle, puh. (02) 762 7072 tai ennen 5.8. Kurkijokelaisen toimitukseen ti, to klo 9-14, puh. 050-5213336

Retki toteutuu, jos osallistujia on vähintään 30.

Kurkijoki-Säätiö

Veli-Pekka Toiviainen:

Rosoisen Suomen kasvatit

Veli-Pekka Toiviaisen Karjala-trilogia on saanut arvoisensa päätöksen. Kolmas osa paneutuu kahden karjalaisuvun elämään vuosina 1900-1939. Kirja päättyy talvisodan syttymiseen, siitä jatkavat jo ilmestyneet talvisodan vaiheita käsittelevä Kyl myö selvittää (2009) se-

kä jatkosodan aikaan liittyvä Selvittiih myös sitteki (2010).

Rosoisen Suomen kasvatit kuljettaa lukijansa läpi suomalaisen yhteiskunnan kuohunnan, itsenäistymisen, tilapäisen rauhoittumisen, rakentumisen ja sodan uhkan seuraten sukujen elä-

mänvaiheita.

Tapahtumapaikat liittyvät pääosin Hiitolan, Kurkijokeen ja Antreaan, välillä liikutaan myös muualla Kannaksella sekä Yhdysvalloissa asti.

Kirja on romaanimuotoinen, tositahtumiin pe-

rustuva. Sen syntymisen on mahdollistanut Veli-Pekka Toiviaisen äidin Saimi Kerttu Toiviaisen omin käsin kirjoittama 64-sivuinen "Sukumme ja perheemme vaiheita" sekä perheen valokuva-albumit.

Hiitolaisille ja kurkijokelaisille tulevat kirjan kautta tutuiksi arkinen elämä 1900-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä Siisönmäellä, Hiitolan kylässä ja Elisenvaarassa. Vaikka kir-

ja on kertomus Veli-Pekka Toiviaisen sukujuurista, se ei ole suinkaan tyypillinen sisäpiirin sukukirja vaan tarkka ja elävä aikalaiskuvaus, joka vie lukijansa mukanaan elämään opettajaperheen ja vaatturiperheen elämää aikakautena, jolloin maailma ympärillä muuttui ja tulevaisuus tuntui uhatulta.

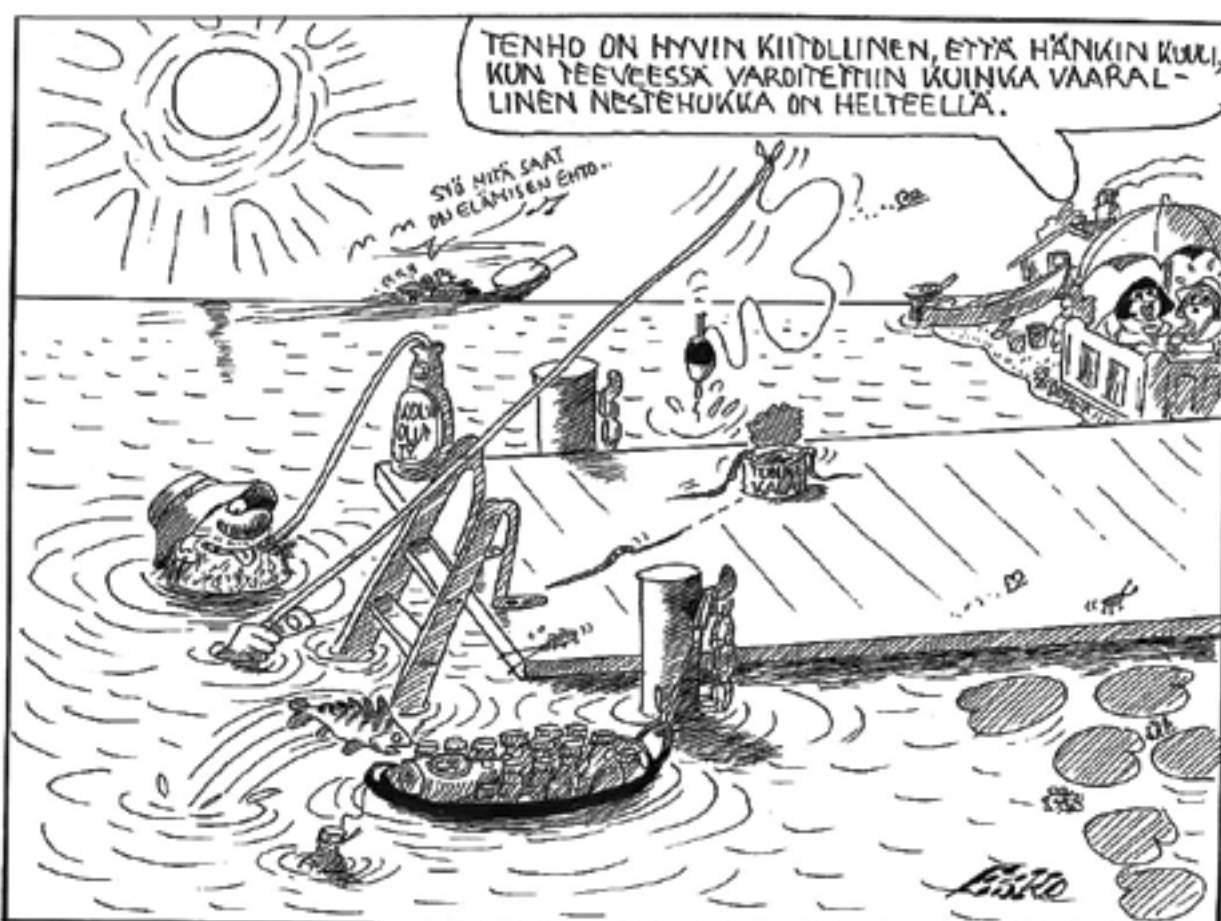
Kirjailija-rovasti Veli-Pekka Toiviainen on Viipurissa v. 1939 syntynyt

antrealainen. Koti- ja koulu-kaupungiksi vakiintui myöhemmin Savonlinna.

Työurastaan hän on tehnyt parikymmentä vuotta Suomessa Savonlinnan srk:ssa ja Kansan Raamattuseurassa mm. toiminnanjohtajana ja Sana-lehden päätoimittajana ja toiset parikymmentä vuotta ulko-suomalaistyössä Ruotsissa, Espanjassa ja Kreikassa. Suomeen hän palasi vuonna 2007 Hyvinkäälle.

Esseen puumerkki

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Kampinkatu
2. Suomi
3. Dumping
4. 1068 metriä
5. n. 800 (vuonna 2009)
6. Rovaniemellä
7. 593 km
8. Pielisjoki
9. Äänisen
10. Laitilassa

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoinna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppalankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
VT Kaarina Nylamo
OTM Laura Kosonen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Suuren yleisösuosion saanut MAAN MAINIO MASINISTIPÄIVÄ

Loimaan Haaralla la 23.7.2011 klo 9-17.00.

Ohjelmassa mm:

- **Fergun vetokilpailu naisille ja miehille, lapsille polkutraktorilla ajaa.**
  - Paljon maamootoreita, vanha raamisaha, vanhoja autoja, mopoja, moottoripyöriä ja traktoreita.
  - **Entisiä työtapoja ja -näytöksiä mm. työnäytös salaajituksen saloista, kyntönäytös vanhoilla traktoreilla, savenväläjä, köydenkijä, veitsenhioja, tuohimestari, seppä, vihrantekijä, puuvyöntekijä, moottorisahataiteilija, pärehöylä, klapiakone, puimakone**
  - **Lölynheittokilpailu**
  - Veteraanien kenttäkeittiöstä lihasoppaa.
  - **Vanhanajan harmonikkatanssit Merran suulissa klo 20-01,** orkesterina Hanuri ja Hattu sekä pelimanneja.
- Haarantie 180, Loimaa. Opastus 9-tieltä. Tied. p.0400-797 707
Liput: päivälippu 5 €, lapset ilmaiseksi (alle 15v.), tanssilippu 10 € (sis. pullakahveet)
• **Vanhojen hytittömien traktorien kulkue Loimaalla pe 22.7.11 klo 12.00 Leppäkuljunkadulta Loimaan torille.** Kulkueeseen osallistuvat traktorit ilmoitetaan Matille 0400-797 707.
Järjestäjinä: Loimaan PVY, Loimaan 4H-yhdistys, Saviseudun Harmonikkamiehet.

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija.

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa
kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain **39** eur. Tilattuna alle 1,70 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuoressa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijoki.fi

Kiviniemen koskimaisena vaarassa

Suvannon seudun
Paukun Palstalla
Hannu J. Paukku
Sakkola-Säätiöstä
kirjoittaa:

”Sakkolan Kiviniemen koskimaisena on vaarassa tuhoutua, kun Vuokseen kosken yli suunnitellaan rakennettavaksi uusi rautatiesilta. Koko nykyisen Losevon kylä tulee häviämään, jos näin menetellään. Suomalaisaikainen Kiviniemen kylä on suurin piirtein tuhoutunut Talvisodan taiteluissa ja myöhemmin venäläisvallan aikana. Nyt sama kohtalo on uhkaamassa nykyistä Losevon kylää”, Paukku kirjoittaa.

Paukun keräämien venäläistietojen mukaan radan alle jää 407 rakennusta ja lisäksi useita luonnonsuojelualueita sekä sodan aikaisia taistelupaikkoja ja sotilashautausmaita. Radan rakentaminen on jo aloitettu Pietarin ja Kiviniemen välillä.

Paukun saamien epävirallisten tietojen mukaan kosken yli suunnitellaan myös nelikaistaista moottoritietä Pietarista Käkisalmeen.

Kurkijokelaisille ja hiitolaisille Kiviniemi / Losevo on tuttu tauko- ja ostospaikka kuuluisine savukaloineen matkalla kotiseuduille.

Näin kauniissa maisemissa Vuoksi virtaa nykyään Kiviniemessä.

PUHELINNUMEROMME OVAT MUUTTUNEET:
Lankapuhelin on jäänyt pois käytöstä. Palvelemme numerossa
050-5213336.

SÄHKÖPOSTIOSOITTEEMME MUUTTUIVAT 1.7.:
uusi osoite: **toimitus@kurkijoki.fi**

Tilaa Kurkijokelainen lahjaksi

viereisellä tilauskortilla
tai soittamalla
toimitukseen
p. 050-5213336

Muistathan tehdä muuttaessasi osoitteen- muutoksen Kurkijokelaiselle?

Lehti ei saa uusia osoitteita tietoonsa automaattisesti. Postista saa ”Osoite muuttuu” -kortteja, jotka kulkevat ilmaiseksi.

Kurkijokelainen,
Koulukuja 7,
32200 LOIMAA
puh. 050-521 3336
toimitus@kurkijoki.fi

